

RACIO - MONT¹¹ DOO

**DRUŠTVO ZA REVIZIJU
KOLAŠIN**

Crna Gora , 81 210 Kolašin Trg boraca b.b. e-mail: raciomont@t-com.me ;
Ž.R. 510-11971-17
tel. 020 860 941, tel/fax: 020 860 940,mob.tel. 069 413 982

**AD „LUKA BAR“ BAR
IZVJEŠTAJ O IZVRŠENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH
ISKAZA
ZA PERIOD 01.01.2009. GOD. DO 31.12.2009.GOD.**

KOLAŠIN, april 2010 godine

RACIO - MONT¹¹ DOO

KOLAŠIN

Crna Gora , 81 210 Kolašin Trg boraca b.b. e-mail: racionont@t-com.me ;
Ž.R. 510-11971-17
tel. 020 860 941, tel/fax: 020 860 940,mob.tel. 069 413 982

Shodno odredbama Člana 13 stav 4 tačka 1, tačka 2 i tačka 3, a u vezi člana 3 stav 2 „Zakona o računovodstvu i reviziji“ („Sl.list RCG“ br. 69/05i Sl.list CG 80/08) i odredbama Člana 47 stav 1 i stav 8 „Zakona o privrednim društvima“ („Sl.list RCG“ br.6/02) dajemo sledeću

IZJAVU

U periodu do izdavanja Izveštaja o izvršenoj reviziji nikada nijesmo bili, osnivači niti ulagači sredstava - vlasnici udjela kod naručioca ove revizije - preduzeća AD „LUKA BAR “ BAR.

U periodu do izdavanja Izveštaja o izvršenoj reviziji nikada nijesmo obavljali računovodstvene poslove za naručioca revizije AD „LUKA BAR “ BAR.

Nijesmo ni u kakvom rodbinskom odnosu sa bilo kim iz rukovodstva naručioca revizije AD „LUKA BAR “ BAR .

Ne postoje ni bilo koji drugi limitirajući faktori, definisani profesionalnim Kodeksom etike za angažovanje u reviziji finansijskih iskaza i izdavanje Izveštaja o izvršenoj reviziji finansijskih iskaza preduzeća AD „LUKA BAR “ BAR za izvještajni period 01.01. 2009. do 31.12.2009 godine u momentu izdavanja Izveštaja .

Kolašin, april 2010.god.

Ovlašćeni Revizor:
Rakočević Predrag dipl.ecc.

Ovlašćeni Revizor:
Doc. Dr. Todorović Zoran

AD „Luka Bar“ Bar

Br:.....

Bar.....2010 godine.

Predmet: izjava revizoru

Ugovorom o vršenju revizije finansijskih iskaza kompanije AD „Luka Bar“ Bar za period 01.01.2009. godine do 31. 12.2009.godine utvrđena je obaveza naručioca revizije da revizoru u pismenoj formi potvrdi date izjave koje je revizor zahtijevao u postupku revizije.

Shodno prednjem potvrđujemo date izjave na zahtjev ovlašćenog revizora Todorović Zorana i ovlašćenog revizora Rakočević Predraga iz Kolašina („RACIO-MONT“ DOO Kolašin):

- 1) Svjesno prihvatamo odgovornost za finansijske iskaze sastavljene i objavljene za izvještajni period 01.01.2009. godine do 31. 12.2009. godine koji su bili predmet revizije,
- 2) Sve poslovne transakcije u izvještajnom periodu su dokumentovane, odnosno za svaku poslovnu transakciju formirana je odgovarajuća dokumentacija, odnosno ne postoje poslovne transakcije za koje nije formirana odgovarajuća dokumentacija,
- 3) Sva poslovna dokumentacija za izvještajni period je registrovana u računovodstvu naručioca revizije,
- 4) Rukovodstvo i lica koja imaju značajnu ulogu u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, ili lica koja mogu imati materijalno značajan uticaj na računovodstvene izvještaje, nijesu bila uključena u nezakonite radnje u pripremanju i objavljivanju finansijskih iskaza koji su bili predmet revizije:
- 5) Revizoru smo u postupku revizije stavili na raspolaganje sve poslovne evidencije i potkrepljujuću dokumentaciju i sve zapisnike inspeksijskih organa i organa upravljanja,
- 6) U računovodstvenim izvještajima nema materijalno značajnih pogrešnih iskazivanja ili propusta;
- 7) Nije bilo neusklađenosti sa zahtjevima zakonodavnih i izvršnih organa koji bi, u slučaju njihovog nepoštovanja, mogle imati materijalno značajne efekte na računovodstvene izvještaje;
- 8) Ne planiramo da napustimo sadašnju osnovnu djelatnost.

RUKOVODILAC RAČUNOVODSTVA:

.....

D I R E K T O R:

.....

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izvršili smo reviziju finansijskih iskaza preduzeća AD „Luka Bar“ Bar - Bilans stanja na dan 31.12.2009 godine, Bilans uspjeha za period 1.1.2009-31.12.2009 godine, bilans novčanih tokova za period 1.1.2009 do 31.12.2009 godine i iskaza o promjenama na kapitalu za period završen na dan 31.12.2009. Za ove finansijske iskaze odgovorna je uprava preduzeća AD „Luka Bar“ Bar. Odgovornost je naša da izrazimo adekvatno mišljenje na osnovu revizije koju smo izvršili .

Reviziju smo izvršili u skladu sa okvirom za vršenje revizije koji čine Međunarodni standardi revizije (ISA) i nacionalno zakonodavstvo. Međunarodni standardi revizije nalažu da se revizija planira i izvrši na način koji omogućava da sa visokim stepenom uvjerenja, uvjeravanje u razumnoj mjeri, revizor uvjeri da finansijski iskazi koji su bili predmet revizije ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze. Revizija obuhvata ispitivanje dokaza, na bazi provjere odabranih uzoraka, na osnovu čega su potvrđena objelodanjivanja informacija u finansijskim iskazima koji su bili predmet revizije. Revizija podrazumijeva i ocjenu primijenjenih principa, procjena menadžmenta, sastavljanje i prezentaciju finansijskih iskaza. Smatramo da revizija koju smo izvršili obezbeđuje pouzdanu bazu informacija, saznanja i ocjena o finansijskim iskazima koji su bili predmet revizije za dato mišljenje.

Finansijski iskazi su urađeni u skladu sa važećim okvirom za sastavljanje, objelodanjivanje i prezentaciju finansijskih iskaza u CG, Međunarodnim standardima za finansijsko izvještavanje (IFRS) kao i u skladu sa zakonskom regulativom kojim se uređuje poslovanje iz ove oblasti.

1. Izvršili smo provjeru stanja pozicije potraživanja slanjem konfirmacija .Od poslatih konfirmacija potvrđeno nam je potraživanje ispod 50% ukupnog potraživanja, tako da se nijesmo mogli uvjeriti na ovaj način da li su potraživanja realno iskazana, a alternativnim metodama se nijesmo mogli uvjeriti u realnost iskazanih potraživanja.

Osim efekata značajnosti razmotrenih u tački 1 finansijski izvještaji preduzeća AD „Luka Bar“ Bar predstavljaju objektivni i fer prikaz stanja sredstava i izvora sredstava, rezultata poslovanja , novčanih tokova kao i stanja kapitala na dan 31.12.2009. godine .

KOLAŠIN , april 2010 godine

**„RACIO MONT“ DOO
DRUŠTVO ZA REVIZIJU
KOLAŠIN**

*Ovlašćeni revizor:
Doc. Dr. Todorović Zoran*

DIREKTOR :
*Ovlašćeni revizor
Rakočević Predrag dipl.ecc.*

INDEPENDENT AUDITOR'S REPORT

We have audited the statements of financial enterprises Shares of capital, Luka Bar "Bar - Balance Sheet as at the date of 31.12.2009 year, the income statement for the period 1.1.2009-31.12.2009 The balance of cash flows for the period 1.1.2009 to 31.12. 2009 and the statements of changes in equity for the period ended on the date 31.12.2009.

For these financial statements is responsible enterprises Shares of capital Administration, Port Bar "Bar. Our responsibility is to express an opinion on the proper basis of the audit we performed. Audit was performed in accordance with the framework for the audit, which consists of International Standards on Auditing (ISA) and national legislation. International audit standards require that the audit is planned and executed in a manner that enables the high degree of persuasion, persuasion reasonably convince the auditor that the financial statements that were audited are free of material misstatement.

An audit includes examination of evidence, based on checks of selected samples, based on which are confirmed disclosure of information in financial statements that were audited. An audit also includes assessing the principles, evaluation of management, the preparation and presentation of financial statements. We believe that our audit provides a reliable base of information, knowledge and evaluation of financial statements that were audited for the given opinion. The financial statements have been made in accordance with the applicable framework for the drafting, presentation and disclosure of financial testimony in the CG, the International Standards for Financial Reporting (IFRS) as well as in accordance with legal regulations regulating the business in this field.

1.Performed the audit and we check the position by sending a confirmation of claims. Since sent confirmation confirmed our claim below 50% of total receivables, so that did not have to convince this way whether the claims realistically presented, and alternative methods are not able to believe the reality of stated claims. Apart from the effects of significance in paragraph 1 the financial statements of enterprises Shares of capital, Luka Bar "Bar are objective and fair view of state assets and resources, results of operations, cash flows, as well as the state capital at the date of 31.12.2009. year.

KOLAŠIN, april 2010 years

RACIO MONT" DOO
Auditory company
KOLAŠIN

Doc Dr. Zoran Todorovich
Authorized auditor

Executive director:
Rakočevich Predrag B. Sc. Ecc
Authorized auditor

AD „Luka Bar“ Bar

Bilans uspjeha za period 1.1.2009-31.12.2009 godine

Red.br.	Pozicija	Napomena	Tekuća Godina	Prethodna godina
1.	Prihod		15.058.885	18.896.608
2.	Ostali poslovni dobici		856.975	2.962.552
3.	Izvršen i kapitalizovan rad od strane preduzeća za sopstvene svrhe			-
4.	Promjene na zalihama gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje			-
5.	Utrošene sirovine u toku perioda (Za trgovačka preduzeća Kupljena roba i potrošni mat. u toku per.)		(2.658.600)	(2.492.736)
6.	Troškovi zaposlenih		(10.562.179)	(14.100.198)
7.	Amortizacija		(2.089.086)	(5.741.352)
8.	Umanjenje vrijednosti nekretnina Postrojenja i opreme			
9.	Ostali poslovni rashodi		(1.897.205)	(3.330.824)
	Profit od poslovnih aktivnosti		(1.291.210)	(3.805.950)
10.	Neto finansijski trošak		(18.032)	271.579
11.	Dobitak od pridruženih preduzeća			-
12.	Porez na dobitak			-
13.	Neto dobitak/gubitak od diskontinuiranog p			
	Neto profit/gubitak za obračunski period		(1.309.242)	(3.534.371)
	Pripada			
	Vlasnicima kapitala matočnog pravnog l.			
	Manjinski interes			

Bilans stanja na dan 31.12.2009 godine

Red.br.	Pozicija	Napomena	Tekuća Godina	Prethodna Godina
AKTIVA				
Stalna imovina			68.834.475	135.705.789
1.	Neuplaćeni upisani kapital			-
2.	Nematerijalna imovina		195.762	237.123
3.	Nekretnine postrojenja i oprema		63.746.828	126.961.750
4.	Stalna imovina namijenjena prodaji			
5.	Dugoročna potraživanja			
6.	Dugoročni finansijski plasmani		4.877.450	8.417.556
7.	Odloženi porezi		14.435	89.360
Obrtna imovina			6.879.364	8.335.261
8.	Zalihe		96.591	970.231
9.	Potraživanja od kupaca		6.610.140	6.921.936
10.	Kratkoročni finansijski plasmani		83.743	133
11.	Gotovina i gotovinski ekvivalenti		88.890	438.680
12.	Unaprijed plaćeni troškovi			
13.	Obračunati a nenaplaćeni prihodi			4.281
14.	Ostala obrtna imovina			
Ukupna aktiva			75.713.838	144.041.050
PASIVA				
Kapital i rezerve			68.160.807	136.662.092
15.	Upisani kapital		68.761.547	133.958.144
16.	Emisiona premija			
17.	Revalorizaciona rezerva		2.214.440	2.214.440
18.	Ostale rezerve		1.004.274	1.004.274
19.	Neraspoređeni dobitak/gubitak		(3.819.454)	(514.766)
20.	Manjinski interesi			
Dugoročne obaveze			1.062.083	740.318
21.	Dugoročne obaveze		913.893	505.407
22.	Odloženi porezi		148.190	132.012
23.	Dugoročna rezervisanja			
24.	Ostale dugoročne obaveze			102.899
25.	Odloženi prihodi			
Kratkoročne obaveze			6.490.948	6.638.640
26.	Kratkoročne obaveze iz poslovanja		2.146.217	2.501.697
27.	Kratkoročne finansijske obaveze		826.358	1.772.263
28.	Tekući dio dugoročnih kredita			
29.	Obaveze za poreze		3.424.286	2.364.680
30.	Obaveze za dividende			
31.	Kratkoročna rezervisanja			
32.	Obračunate obaveze		94.105	
Ukupna pasiva			75.713.838	144.041.050

Bilans novčanih tokova u periodu 1.1.2009-31.12.2009 godine

Pozicija	Napomena	Tekuća Godina	Prethodna Godina
Gotovinski tokovi iz operativnih aktivnosti			
Gotovinska primanja od kupaca			
Gotovinska primanja od poslovne aktivnosti		15.961.646	21.933.754
Gotovinske isplate dobavljačima i zaposlenima		(15.100.064)	(21.152.185)
Gotovina generisana iz poslovnih aktivnosti			
Odlivi gotovine na ime plaćene kamate		(127.455)	(172.968)
Odlivi gotovine na ime plaćenog poreza na dobit		(2.746)	
Gotovinski tok prije vanredne pozicije			
Odlivi gotovine na ime vanrednih troškova(minus porez)			
Neto gotovina iz operativnih aktivnosti		731.381	608.601
Gotovinski tokovi iz aktivnosti investiranja			
Priliv od razročenja sredstava			
Prilivi od prodaje postrojenja i opreme		8.547	2.892
Prilivi od prodaje investicija		28.000	84.258
Prilivi od primljene kamate		24.014	4.903
Prilivi od primljenih dividendi			
Odliv po osnovu kupovine imovine, postrojenja i opreme		(166.456)	(744.759)
Odliv po osnovu kupovine imovine u svrhu investiranja			
Odliv po osnovu ostalih investiranja			
Troškovi razvoja			
Neto gotovina iz aktivnosti investiranja		(105.895)	(652.706)
Gotovinski tokovi iz aktivnosti finansiranja			
Priliv od emitovanja akcijskog kapitala			
Prilivi od dugoročnog uzajmljivanja		2.109.458	7.235.200
Odlivi na ime ponovne kupovine sopstvenih akcija			
Odliv po osnovu povraćaja pozajmljenih sredstava		(3.055.364)	(7.426.043)
Odliv po osnovu obaveza za finansijski lizing			(15.993)
Odlivi po osnovu troškova transakcija		(35.528)	(35.947)
Odlivi po osnovu isplaćenih dividendi			
Neto gotovina od aktivnosti finansiranja		(981.434)	(242.783)
Neto povećanje gotovine i gotovinskih ekvivalenata		(355.948)	(286.888)
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku perioda		438.680	724.717
Efektivnih razlika na kraju perioda		6.158	851
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na kraju perioda		88.890	438.680

ISKAZ O PROMJENAMA NETO IMOVINE (KAPITALA)-IPK(PD)
 Za godinu završenu 31.decembra 2009 godine

Naziv pozicije	Pripada vlasnicima kapitala					Manjinski interes	Ukupno kapital
	Akcijski Kapital	Ostale rezerve	Rezerve prevoda	Neraspoređena dobit	Ukupno		
Saldo 31. decembar 2007	133.958.144	1.012.672	30.727.150	(74.118.965)	91.579.001		91.579.001
Promjene u računovodstv. Politici							
Ponovo iskazani Saldo							
Višak/manjak na revalorizaciji nekretnina, postrojenja i opreme			108.623.300		108.623.300		108.623.300
Ulaganja raspoloživa za prodaju							
Dobici/gubici po osnovu vrednovanja uključeni direktno u kapital							
Prenešeno na bilans uspjeha po osnovu prodaje							
Zaštita novčanih tokova							
Dobici/gubici prenijeti na kapital							
Prenos na gubitak dobitak perioda		(8.398)	(137.136.010)	74.118.965	(63.025.443)		(63.025.443)
Prenos u početno stanje zaštićenih stasvki							
Kursne razlike							
Porez na stavke direktno preuzete iz kapitala ili direktno prenijete na kapital							
Neto prihod priznat direktno u kapital							
Profit za period				(514.766)	(514.776)		(514.776)
Ukupno priznati prihodi i rashodi za period							
Dividende							
Emisija akcijsk. kapit.							
Izdate opcije na akcijski kapital							

Saldo na 31.decembar 2008	133.958.144	1.004.274	2.214.440	(514.776)	136.662.092		136.662.092
Višak/Manjak na revalorizaciji nekretnina post. i opr.							
Ulaganja raspoloživa za prodaju							
Dobici/gubici po osnovu vrednovanja uključeni direktno u kapital	(65.342.597)				(65.342.597)		(65.342.597)
Prenešeno na bilans uspjeha po osnovu prodaje							
Zaštita novčanih tokova							
Dobici/gubici prenijeti na kapital							
Prenos na gubitak dobitak perioda							
Prenos u početno stanje zaštićenih stasvki							
Kursne razlike							
Porez na stavke direktno preuzete iz kapitala ili direktno prenijete na kapital							
Neto prihod priznat direktno u kapital							
Profit za period				(3.304.688)	(3.304.688)		(3.304.688)
Ukupno priznati prihodi i rashodi za period							
Dividende							
Emisija akcijs. Kapitala							
Izdate opcije na akcijski kapital							
Saldo 31.decembar 2009.	68.761.547	1.004.274	2.214.440	(3.819.454)	68.160.807		68.160.807

AD Luka Bar na osnovu čl. 25 Statuta na skupštini održanoj dana 29.12.2008. godine donijelo je:

- Odluku o usvajanju Prijedloga odluke o osnivanju Društva sa ograničenom odgovornošću „Pomorski poslovi Bar“
- Odluku o usvajanju Prijedloga odluke o osnivanju Društva sa ograničenom odgovornošću „Informatika i komunikacije Bar“
- Odluku o usvajanju Prijedloga odluke o osnivanju Društva sa ograničenom odgovornošću „Obezbjeđenje i protivpožarna zaštita Bar“

Ova društva su sa poslovanjem otpočela 01.10.2009. godine .Obzirom da je preduzeće AD „Luka Bar“ Bar vlasnik ovih preduzeća 100% novoformirana preduzeća predstavljaju povezana pravna lica i kao takva su dužna da u skladu sa članom 3b Zakona o računovodstvu i reviziji , kao i u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima dostavljaju Konsolidovane finansijske izvještaje koji predstavljaju izvještaj finansijske cjeline koju predstavljaju zavisna preduzeća , kao i matično preduzeće .

U nastavku smo prikazali Bilans Stanja i Bilans Uspjeha zavisnih pravnih lica , kao Konsolidovani Bilans Stanja i Bilans Uspjeha.

Poslovanje zavisnih preduzeća u periodu od 01.10.2009. godine do 31.12.2009. godine se odvijalo uglavnom na način što su sve usluge koje su pružala ova preduzeća fakturisan matičnom preduzeću u iznosu koji je pokrivaio troškove poslovanja , tako da je finansijski rezultat kod sva tri preduzeća prikazan kao 0, što znači da su jednaki i prihodi i rashodi .

1) DOO „OBEZBEĐENJE I PROTIVPOŽARNA ZAŠTITA „ BAR

DOO „Obezbeđenje i protivpožarna zaštita “ Bar
Bilans uspjeha za period 1.10.2009-31.12.2009 godine

Red.br.	Pozicija	Napomena	Tekuća Godina	Prethodna godina
1.	Prihod		97.868	
2.	Ostali poslovni dobiti			
3.	Izvršen i kapitalizovan rad od strane preduzeća za sopstvene svrhe			
4.	Promjene na zalihama gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje			
5.	Utrošene sirovine u toku perioda (Za trgovačka preduzeća Kupljena roba i potrošni mat. u toku per.)		(425)	
6.	Troškovi zaposlenih		(93.640)	
7.	Amortizacija		(3.427)	
8.	Umanjenje vrijednosti nekretnina Postrojenja i opreme			
9.	Ostali poslovni rashodi		(376)	
	Profit od poslovnih aktivnosti			
10.	Neto finansijski trošak			
11.	Dobitak od pridruženih preduzeća			
12.	Porez na dobitak			
13.	Neto dobitak/gubitak od diskontinuiranog p			
	Neto profit/gubitak za obračunski period			
	Pripada			
	Vlasnicima kapitala matičnog pravnog l.			
	Manjinski interes			

DOO „Obezbeđenje i protivpožarna zaštita “ Bar
 Bilans stanja na dan 31.12.2009 godine

Red.br.	Pozicija	Napomena	Tekuća Godina	Prethodna Godina
AKTIVA				
Stalna imovina			45.765	
1.	Neuplaćeni upisani kapital			
2.	Nematerijalna imovina			
3.	Nekretnine postrojenja i oprema		45.765	
4.	Stalna imovina namijenjena prodaji			
5.	Dugoročna potraživanja			
6.	Dugoročni finansijski plasmani			
7.	Odloženi porezi			
Obrtna imovina			53.574	
8.	Zalihe			
9.	Potraživanja od kupaca		52.123	
10.	Kratkoročni finansijski plasmani			
11.	Gotovina i gotovinski ekvivalenti		1.451	
12.	Unaprijed plaćeni troškovi			
13.	Obračunati a nenaplaćeni prihodi			
14.	Ostala obrtna imovina			
Ukupna aktiva			99.339	
PASIVA				
Kapital i rezerve			50.115	
15.	Upisani kapital		50.115	
16.	Emisiona premija			
17.	Revalorizaciona rezerva			
18.	Ostale rezerve			
19.	Neraspoređeni dobitak/gubitak			
20.	Manjinski interesi			
Dugoročne obaveze				
21.	Dugoročne obaveze			
22.	Odloženi porezi			
23.	Dugoročna rezervisanja			
24.	Ostale dugoročne obaveze			
25.	Odloženi prihodi			
Kratkoročne obaveze			49.224	
26.	Kratkoročne obaveze iz poslovanja		19.724	
27.	Kratkoročne finansijske obaveze			
28.	Tekući dio dugoročnih kredita			
29.	Obaveze za poreze		29.500	
30.	Obaveze za dividende			
31.	Kratkoročna rezervisanja			

32. Obračunate obaveze			
<u>Ukupna pasiva</u>		<u>99.339</u>	

2) DOO " INFORMATIKA I KOMUNIKACIJE " BAR

DOO „ Informatika i komunikacije “ Bar
Bilans uspjeha za period 1.10.2009-31.12.2009 godine

Red.br.	Pozicija	Napomena	Tekuća Godina	Prethodna godina
1.	Prihod		41.265	
2.	Ostali poslovni dobiti			
3.	Izvršen i kapitalizovan rad od strane preduzeća za sopstvene svrhe			
4.	Promjene na zalihama gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje			
5.	Utrošene sirovine u toku perioda (Za trgovačka preduzeća Kupljena roba i potrošni mat. u toku per.)			
6.	Troškovi zaposlenih		(37.720)	
7.	Amortizacija		(2.701)	
8.	Umanjenje vrijednosti nekretnina Postrojenja i opreme			
9.	Ostali poslovni rashodi		(844)	
	Profit od poslovnih aktivnosti			
10.	Neto finansijski trošak			
11.	Dobitak od pridruženih preduzeća			
12.	Porez na dobitak			
13.	Neto dobitak/gubitak od diskontinuiranog p			
	Neto profit/gubitak za obračunski period			
	Pripada			
	Vlasnicima kapitala matičnog pravnog l.			
	Manjinski interes			

DOO „ Informatika i komunikacije “ Bar
 Bilans stanja na dan 31.12.2009 godine

Red.br.	Pozicija	Napomena	Tekuća Godina	Prethodna Godina
	AKTIVA			
	Stalna imovina		55.906	
1.	Neplaćeni upisani kapital			
2.	Nematerijalna imovina			
3.	Nekretnine postrojenja i oprema		55.906	
4.	Stalna imovina namijenjena prodaji			
5.	Dugoročna potraživanja			
6.	Dugoročni finansijski plasmani			
7.	Odloženi porezi			
	Obrtna imovina		24.841	
8.	Zalihe			
9.	Potraživanja od kupaca		23.483	
10.	Kratkoročni finansijski plasmani			
11.	Gotovina i gotovinski ekvivalenti		1.358	
12.	Unaprijed plaćeni troškovi			
13.	Obračunati a nenaplaćeni prihodi			
14.	Ostala obrtna imovina			
	Ukupna aktiva		80.747	
	PASIVA			
	Kapital i rezerve		60.213	
15.	Upisani kapital		60.213	
16.	Emisiona premija			
17.	Revalorizaciona rezerva			
18.	Ostale rezerve			
19.	Neraspoređeni dobitak/gubitak			
20.	Manjinski interesi			
	Dugoročne obaveze			
21.	Dugoročne obaveze			
22.	Odloženi porezi			
23.	Dugoročna rezervisanja			
24.	Ostale dugoročne obaveze			
25.	Odloženi prihodi			
	Kratkoročne obaveze		20.534	
26.	Kratkoročne obaveze iz poslovanja		8.252	
27.	Kratkoročne finansijske obaveze			
28.	Tekući dio dugoročnih kredita			
29.	Obaveze za poreze		12.282	
30.	Obaveze za dividende			
31.	Kratkoročna rezervisanja			
32.	Obračunate obaveze			
	Ukupna pasiva		80.747	

3) DOO " POMORSKI POSLOVI " BAR

DOO „Pomorski poslovi “ Bar

Bilans uspjeha za period 1.10.2009-31.12.2009 godine

Red.br.	Pozicija	Napomena	Tekuća Godina	Prethodna godina
1.	Prihod		158.997	
2.	Ostali poslovni dobiti			
3.	Izvršen i kapitalizovan rad od strane preduzeća za sopstvene svrhe			
4.	Promjene na zalihama gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje			
5.	Utrošene sirovine u toku perioda (Za trgovačka preduzeća Kupljena roba i potrošni mat. u toku per.)			
6.	Troškovi zaposlenih		(135.709)	
7.	Amortizacija		(21.612)	
8.	Umanjenje vrijednosti nekretnina Postrojenja i opreme			
9.	Ostali poslovni rashodi		(1.676)	
	Profit od poslovnih aktivnosti			
10.	Neto finansijski trošak			
11.	Dobitak od pridruženih preduzeća			
12.	Porez na dobitak			
13.	Neto dobitak/gubitak od diskontinuiranog p			
	Neto profit/gubitak za obračunski period			
	Pripada			
	Vlasnicima kapitala matočnog pravnog l.			
	Manjinski interes			

Pomorski Poslovi DOO - Bilans stanja na dan 31.12.2009 godine

Red.br.	Pozicija	Napomena	Tekuća Godina	Prethodna Godina
	AKTIVA			
	Stalna imovina		686.715	
1.	Neplaćeni upisani kapital			
2.	Nematerijalna imovina			
3.	Nekretnine postrojenja i oprema		686.715	
4.	Stalna imovina namijenjena prodaji			
5.	Dugoročna potraživanja			
6.	Dugoročni finansijski plasmani			
7.	Odloženi porezi			
	Obrtna imovina		98.563	
8.	Zalihe			
9.	Potraživanja od kupaca		96.729	
10.	Kratkoročni finansijski plasmani			
11.	Gotovina i gotovinski ekvivalenti		1.834	
12.	Unaprijed plaćeni troškovi			
13.	Obračunati a nenaplaćeni prihodi			
14.	Ostala obrtna imovina			
	Ukupna aktiva		785.278	
	PASIVA			
	Kapital i rezerve		710.336	
15.	Upisani kapital		710.336	
16.	Emisiona premija			
17.	Revalorizaciona rezerva			
18.	Ostale rezerve			
19.	Neraspoređeni dobitak/gubitak			
20.	Manjinski interesi			
	Dugoročne obaveze			
21.	Dugoročne obaveze			
22.	Odloženi porezi			
23.	Dugoročna rezervisanja			
24.	Ostale dugoročne obaveze			
25.	Odloženi prihodi			
	Kratkoročne obaveze		74.942	
26.	Kratkoročne obaveze iz poslovanja		26.960	
27.	Kratkoročne finansijske obaveze			
28.	Tekući dio dugoročnih kredita			
29.	Obaveze za poreze		47.982	
30.	Obaveze za dividende			
31.	Kratkoročna rezervisanja			
32.	Obračunate obaveze			
	Ukupna pasiva		785.278	

KONSOLIDOVANI BILANS AD „LUKA BAR“ BAR

Bilans uspjeha za period 1.1.2009-31.12.2009 godine

Red.br.	Pozicija	Napomena	Tekuća Godina	Prethodna godina
1.	Prihod		15.058.885	
2.	Ostali poslovni dobici		856.975	
3.	Izvršen i kapitalizovan rad od strane preduzeća za sopstvene svrhe			
4.	Promjene na zalihama gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje			
5.	Utrošene sirovine u toku perioda (Za trgovačka preduzeća Kupljena roba i potrošni mat. u toku per.)		(2.658.600)	
6.	Troškovi zaposlenih		(10.829.248)	
7.	Amortizacija		(2.116.826)	
8.	Umanjenje vrijednosti nekretnina Postrojenja i opreme			
9.	Ostali poslovni rashodi		(1.602.396)	
	Profit od poslovnih aktivnosti		(1.291.210)	
10.	Neto finansijski trošak		(18.032)	
11.	Dobitak od pridruženih preduzeća			
12.	Porez na dobitak			
13.	Neto dobitak/gubitak od diskontinuiranog p			
	Neto profit/gubitak za obračunski period		(1.309.242)	
	Pripada			
	Vlasnicima kapitala matočnog pravnog l.			
	Manjinski interes			

KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Konsolidovani Bilans stanja na dan 31.12.2009 godine

Red.br.	Pozicija	Napomena	Tekuća Godina	Prethodna Godina
AKTIVA				
Stalna imovina			68.802.197	
1.	Neuplaćeni upisani kapital			
2.	Nematerijalna imovina		195.762	
3.	Nekretnine postrojenja i oprema		64.563.215	
4.	Stalna imovina namijenjena prodaji			
5.	Dugoročna potraživanja			
6.	Dugoročni finansijski plasmani		4.028.785	
7.	Odloženi porezi		14.435	
Obrtna imovina			6.884.007	
8.	Zalihe		96.591	
9.	Potraživanja od kupaca		6.610.140	
10.	Kratkoročni finansijski plasmani		83.743	
11.	Gotovina i gotovinski ekvivalenti		93.533	
12.	Unaprijed plaćeni troškovi			
13.	Obračunati a nenaplaćeni prihodi			
14.	Ostala obrtna imovina			
Ukupna aktiva			75.686.204	
PASIVA				
Kapital i rezerve			68.160.807	
15.	Upisani kapital		68.761.547	
16.	Emisiona premija			
17.	Revalorizaciona rezerva		2.214.440	
18.	Ostale rezerve		1.004.274	
19.	Neraspoređeni dobitak/gubitak		(3.819.454)	
20.	Manjinski interesi			
Dugoročne obaveze			1.062.083	
21.	Dugoročne obaveze		913.893	
22.	Odloženi porezi		148.190	
23.	Dugoročna rezervisanja			
24.	Ostale dugoročne obaveze			
25.	Odloženi prihodi			
Kratkoročne obaveze			6.463.314	
26.	Kratkoročne obaveze iz poslovanja		2.028.839	
27.	Kratkoročne finansijske obaveze		826.358	
28.	Tekući dio dugoročnih kredita			
29.	Obaveze za poreze		3.514.012	
30.	Obaveze za dividende			
31.	Kratkoročna rezervisanja			
32.	Obračunate obaveze		94.105	
Ukupna pasiva			75.686.204	

Konsolidovani bilans novčanih tokova u periodu 1.1.2009-31.12.2009 godine

Pozicija	Napomena	Tekuća Godina	Prethodna Godina
Gotovinski tokovi iz operativnih aktivnosti			
Gotovinska primanja od kupaca			
Gotovinska primanja od poslovne aktivnosti		15.961.646	
Gotovinske isplate dobavljačima i zaposlenima		(15.100.064)	
Gotovina generisana iz poslovnih aktivnosti			
Odlivi gotovine na ime plaćene kamate		(127.455)	
Odlivi gotovine na ime plaćenog poreza na dobit		(2.746)	
Gotovinski tok prije vanredne pozicije			
Odlivi gotovine na ime vanrednih troškova(minus porez)			
Neto gotovina iz operativnih aktivnosti		731.381	
Gotovinski tokovi iz aktivnosti investiranja			
Priliv od razročenja sredstava			
Prilivi od prodaje postrojenja i opreme		8.547	
Prilivi od prodaje investicija		28.000	
Prilivi od primljene kamate		24.014	
Prilivi od primljenih dividendi			
Odliv po osnovu kupovine imovine, postrojenja i opreme		(166.456)	
Odliv po osnovu kupovine imovine u svrhu investiranja			
Odliv po osnovu ostalih investiranja			
Troškovi razvoja			
Neto gotovina iz aktivnosti investiranja		(105.895)	
Gotovinski tokovi iz aktivnosti finansiranja			
Priliv od emitovanja akcijskog kapitala			
Prilivi od dugoročnog uzajmljivanja		2.109.458	
Odlivi na ime ponovne kupovine sopstvenih akcija			
Odliv po osnovu povraćaja pozajmljenih sredstava		(3.055.364)	
Odliv po osnovu obaveza za finansijski lizing			
Odlivi po osnovu troškova transakcija		(35.528)	
Odlivi po osnovu isplaćenih dividendi			
Neto gotovina od aktivnosti finansiranja		(981.434)	
Neto povećanje gotovine i gotovinskih ekvivalenata		(355.948)	
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku perioda		438.680	
Efektivnih razlika na kraju perioda		10.801	
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na kraju perioda		93.533	

KONSOLIDOVANI ISKAZ O PROMJENAMA NETO IMOVINE (KAPITALA)-IPK(PD)
 Za godinu završenu 31.decembra 2009 godine

Naziv pozicije	Pripada vlasnicima kapitala					Manjinski interes	Ukupno kapital
	Akcijski Kapital	Ostale rezerve	Rezerve prevoda	Neraspoređena dobit	Ukupno		
Saldo 31.decembar 2007							
Promjene u računovodstv. Politici							
Ponovo iskazani Saldo							
Višak/manjak na revalorizaciji nekretnina, postrojenja i opreme							
Ulaganja raspoloživa za prodaju							
Dobici/gubici po osnovu vrednovanja uključeni direktno u kapital							
Prenešeno na bilans uspjeha po osnovu prodaje							
Zaštita novčanih tokova							
Dobici/gubici prenijeti na kapital							
Prenos na gubitak dobitak perioda							
Prenos u početno stanje zaštićenih stasvki							
Kursne razlike							
Porez na stavke direktno preuzete iz kapitala ili direktno prenijete na kapital							
Neto prihod priznat direktno u kapital							
Profit za period							
Ukupno priznati prihodi i rashodi za period							
Dividende							
Emisija akcijsk. kapit.							

Izdate opcije na akcijski kapital							
Saldo na 31.decembar 2008	133.958.144	1.004.274	2.214.440	(514.776)	136.662.092		136.662.092
Višak/Manjak na revalorizaciji nekretnina post. i opr.							
Ulaganja raspoloživa za prodaju							
Dobici/gubici po osnovu vrednovanja uključeni direktno u kapital	(65.342.597)				(65.342.597)		(65.342.597)
Prenešeno na bilans uspjeha po osnovu prodaje							
Zaštita novčanih tokova							
Dobici/gubici prenijeti na kapital							
Prenos na gubitak dobitak perioda							
Prenos u početno stanje zaštićenih stasvki							
Kursne razlike							
Porez na stavke direktno preuzete iz kapitala ili direktno prenijete na kapital							
Neto prihod priznat direktno u kapital							
Profit za period				(3.304.688)	(3.304.688)		(3.304.688)
Ukupno priznati prihodi i rashodi za period							
Dividende							
Emisija akcijs. Kapitala							
Izdate opcije na akcijski kapital							
Saldo 31.decembar 2009.	68.761.547	1.004.274	2.214.440	(3.819.454)	68.160.807		68.160.807

AD „Luka Bar“ Bar

Napomene uz finansijske iskaze za period 01.01.2009. godine do 31.12.2009. godine

1. Opšte informacije

Preduzeće AD „Luka Bar“ Bar osnovano je Odlukom Saveznog Izvršnog Vijeća 16.04.1954 godine. Izgrađeni Lučki kapaciteti u prvoj fazi razvoja iznosili su 1,5 miliona tona robe, dok je u drugoj fazi razvoja „Luka Bar“ ovaj kapacitet povećan za godišnji pretovar robe od oko 4,5 miliona tona. Odlukom o organizovanju Javnog preduzeća „Luka Bar“ Skupština Republike Crne Gore je 20.06.1990 godine izvršila transformaciju preduzeća u Javno preduzeće. Preduzeće je organizovano kao akcionarsko društvo „Luka Bar“ prema posebnom programu transformacije Vlade RCG i registrovano je kod Privrednog suda u Podgorici Rješenjem FI 2857/99 od 19.12.1999 godine.

U skladu sa Zakonom o Privrednim društvima preduzeće je registrovano 25.07.2002 godine kod Centralnog Registra Privrednog suda u Podgorici pod registarskim brojem 4-0000235/001.

Preduzeće je produžilo registraciju dana 19.07.2009 godine kod Centralnog Registra Privrednog suda u Podgorici pod registarskim brojem 4-0000235/024.

Društvo posluje pod nazivom akcionarsko društvo „Luka Bar“ Bar, skraćeni naziv AD „Luka Bar“ Bar.

Sjedište preduzeća je u Baru, Obala 13 jula b.b.

Djelatnost društva je određena po šifri djelatnosti 63110- saobraćaj, skladištenje, veze i pretovar tereta, usluge u pomorskom saobraćaju po šifri 63221, aktivnost drugih posrednika u saobraćaju po šifri 63400, pružanje ugostiteljskih usluga po šifri 55110, gajenje usjeva i zasada po šifri 011, uzgoj životinja po šifri 012, vađenje kamena po šifri 141, kao i ostale djelatnosti po šiframa 50200, 71210, 51521, 74202, 74203, 74140, 70120, 92622, 74600 i ostale djelatnosti predviđene Statutom preduzeća.

Matični broj preduzeća je 02002558, platni promet u zemlji se obavlja preko žiro računa koji se vodi kod:

- Atlas Mont banke žiro račun broj 505-3010000001094-72
- CKB banke žiro račun broj 510-334-08
- Hipotekarna banka AD Podgorica 520-160130-29
- Oportunity banka AD Podgorica 540-4000032021421-08
- Prva banka Crne Gore 535-5029-27
- Podgorička banka AD Podgorica 550-9240-08

Preduzeće ima otvorene devizne račune kod Pireus banke iz Beograda, Prve banke Crne Gore AD Nikšić, Podgoričke banke AD Podgorica, Hipotekarne banke AD Podgorica, Crnogorske komercijalne banke i Atlas Mont banke.

Kompanija je registrovana u sistemu poreza na dodatu vrijednost po rješenju Direkcije javnih prihoda RCG broj 20/31-00059-1 od 31.12.2004 godine.

Organi društva su Skupština društva kao najviši organ društva i Odbor direktora. Odbor direktora ima 7 članova, koje imenuje i razrešava Skupština društva. Odbor direktora imenuje Izvršnog direktora i Sekretara društva. Organi upravljanja i rukovođenja društvom su Skupština akcionara, Odbor direktora, Izvršni direktor i Sekretar društva. Skupštinu akcionara čine svi akcionari društva. Skupština akcionara bira Odbor direktora. Izvršni direktor zastupa i rukovodi poslovanjem društva a imenuje ga Odbor direktora.

Dana 04.09.2009. godine Skupština akcionara je donijela Odluku o Restrukturiranju putem odvajanja uz osnivanje novog društva „Kontejnerski terminal i generalni tereti“. Postojeće društvo je odvojilo dio svoje imovine za obavljanje djelatnosti novog društva. Postojeće društvo je za iznos razlike vrijednosti prenijete imovine i obaveza umanjilo svoj kapital u iznosu od 65.196.596.EUR-a, pa kapital preduzeća poslije ovog umanjenja iznosi 68.761.548 EUR-a. Smanjenje kapitala izvršeno je putem smanjenja nominalne vrijednosti akcija postojećeg društva sa 2,3598 na 1,2113 EUR-a po akciji. Novo društvo je pored imovine preuzelo i dio zaposlenih radnika.

AD Luka Bar na osnovu čl. 25 Statuta na skupštini održanoj dana 29.12.2008. godine donijelo je:

- Odluku o osnivanju Društva sa ograničenom odgovornošću „Pomorski poslovi Bar“, registrovano u CRPS 22.06.2009.god.a počelo sa radom 01.10.2009.god.
- Odluku o osnivanju Društva sa ograničenom odgovornošću „Informatika i komunikacije Bar“, registrovano kod CRPS 22.06.2009.god.,a počelo sa radom 01.10.2009.god.
- Odluku o osnivanju Društva sa ograničenom odgovornošću „Obezbjeđenje i protivpožarna zaštita Bar“, registrovano kod CRPS 22.06.2009.god.,a počelo sa radom 01.10.2009.god.

Ova društva su sa poslovanjem otpočela 01.10.2009. godine.

- Preduzeće DOO „Pomorski poslovi Bar“ je na dan 31.12.2009. godine zapošljavalo 49 radnika.
- Preduzeće DOO „Informatika i komunikacije Bar“ je na dan 31.12.2009. godine zapošljavalo 13 radnika.
- Preduzeće DOO „Obezbjeđenje i protivpožarna zaštita Bar“ je na dan 31.12.2009. godine zapošljavalo 50 radnika.
-

Preduzeće AD Luka Bar zapošljava 220 radnika na dan 31.12.2009 godine.

Po registraciji Komisije za hartije od vrijednosti kapital društva iznosi 68.761.548 EUR-a i podijeljen je na 56.766.736 akcija nominalne vrijednosti po akciji 1,2113 EUR-a, u istom iznosu kapital kompanije je registrovan kod CRPS u Podgorici, kao i u knjigovodstvenoj evidenciji preduzeća. Podaci o kapitalu moraju biti identični u svim prednjim evidencijama, a upoređujući podatke koje sam prethodno prezentirao zaključuje se da je računovodstvena evidencija, evidencija CDA i evidencija u CRPS usaglašena.

Preduzeće je u 2009. godini izvršilo umanjenje osnovnog kapitala društva iz razloga formiranja novog društva uz odvajanje iz postojećeg društva.

Sastavljanje i prezentacija finansijskih iskaza

Prezentirani finansijski iskazi koji su bili predmet revizije sastavljeni su na bazi Računovodstvenih evidencija ovog preduzeća za period 1.1.2009-31.12.2009 godine. Računovodstvene evidencije (glavna knjiga, evidencija poslovnih partnera, ostale pomoćne evidencije) se vode na karticama elektronski .

Postupcima suštinskog ispitivanja utvrdili smo da su registrovane sve poslovne promjene, odnosno evidentirana je u poslovnim knjigama sva poslovna dokumentacija koja nam je stavljena na raspolaganje a koju smo odabrali za uzorak.

Preduzeće vodi glavnu knjigu, dnevnik kao i analitičke evidencije. Obradjeni podaci u računovodstvu se mogu smatrati pouzdanom osnovom za sastavljanje finansijskih iskaza.

Računovodstvene evidencije koje su činile bazu za sastavljanje predmetnih finansijskih iskaza, nad kojima se sprovode i postupci suštinskog ispitivanja u toku revizije sastavljene su na osnovu okvira za sastavljanje i objelodanjivanje finansijskih iskaza, važećeg za period na koji se odnose predmetni finansijski iskazi. Ovaj okvir čine Međunarodni Računovodstveni Standardi i zakonski propisi kojima se reguliše obavljanje djelatnosti iz ove oblasti.

U izvještajnom periodu prema Zakonu o računovodstvu i reviziji Crne Gore sastavljanje finansijskih iskaza se vrši po sledećim Međunarodnim računovodstvenim standardima i to : IAS 1, IAS 2, IAS 7, IAS 8, IAS 10, IAS 11, IAS 12, IAS 16, IAS 17, IAS 18, IAS 19, IAS 20, IAS 21, IAS 23, IAS 24, IAS 26, IAS 27, IAS 28, IAS 29, IAS 30, IAS 31, IAS 32, IAS 33, IAS 34, IAS 36, IAS 37, IAS 38, IAS 39, IAS 40, IAS 41, kao i prema Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja IFRS broj 1,2, 3,4 ,5,6,7 i 8.

Izveštajna jedinica u finansijskim iskazima je EUR i podaci su prezentirani u punom iznosu sa decimalama.

Finansijski izvještaji za period 01.01. 2009. godine do 31.12.2009. godine su urađeni u skladu sa Zakonom o Računovodstvu i Reviziji CG (Sl.I. 69/05 i SL .I 80/08) .

Predmetni Finansijski iskazi su sastavljeni na bazi načela stalnosti u poslovanju što znači da Društvo namjerava nastaviti sa poslovnim aktivnostima i u narednom periodu a na osnovu analiza konstatovao sam da nema limitirajućih faktora u primjeni tog principa. Revizijom početnih stanja utvrdio sam da početna stanja u 2009 godini odgovaraju konačnim stanjima prethodne godine, kao i to da nema odstupanja između izvještaja prethodne godine i početnih stanja izvještajnog perioda. Ova konstatacija znači da je registracija početnih stanja na računima Bilansa stanja ispravno registrovana u računovodstvenoj evidenciji Društva.

2.Značajne računovodstvene politike

Društvo ima usvojene računovodstvene politike a koje su usaglašene sa MRS koje bi bile osnov za finansijsko izvještavanje o poslovanju.

U nastavku dajem prezentaciju računovodstvenih politika koje koristi preduzeće prilikom sastavljanja i objavljivanja pojedinih bilansnih pozicija odnosno finansijskih iskaza u cjelini. Napominjem da prezentaciju računovodstvenih politika dajem na mogućem ukupnom nivou, što znači da preduzeće u izvještajnom periodu nije imalo potrebu za implementacijom svih računovodstvenih politika koje slijede u nastavku, ali se u narednom periodu može pojaviti takva potreba.

Računovodstvene politike predstavljaju specifične principe, pravila i praksu u pripremanju i prezentaciji finansijskih iskaza.

Usvojenim računovodstvenim politikama su regulisana pitanja u vezi izvještavanja svih mogućih očekivanih poslovnih transakcija, kako bi se eliminisali normativni limiti u takvim situacijama.

Računovodstvene politike su usklađene sa MRS, MSFI sa ciljem da informacije iz finansijskih iskaza budu pouzdane i relevantne za donošenje poslovnih odluka i predstavljanje fer rezultata i finansijske pozicioniranosti preduzeća i odražavaju ekonomsku suštinu događaja i transakcija.

Računovodstvene politike se primjenjuju u pripremanju i objavljivanju finansijskih iskaza preduzeća konzistentno, tako da omogućavaju uporedivost poslovnih pokazatelja sa ostalim preduzećima iz grane, odnosno sa svim ostalim privrednim subjektima u okruženju.

Prezentacija o računovodstvenim politikama je primjerena sadržaju bilansnih šema za sastavljanje i prezentaciju finansijskih iskaza koje je objavila profesionalna organizacija za oblast računovodstva i revizije-Institut računovođa i revizora Crne Gore. Ova prezentacija slijedi u nastavku.

2.1.Nematerijalna imovina:

Ova bilansna pozicija obuhvata prezentaciju računa o evidenciji imovine koja se fizički ne može kvantificirati, a koja se otpisuje duže od jedne godine. Ovu poziciju čine licence , patenti, koncesije, nematerijalna ulaganja u pripremi i revalorizacija nematerijalnih ulaganja.

U napomenama uz finansijske iskaze Uprava treba da objavi analitički ukupnu vrijednost nematerijalne imovine na početku perioda, promet u izvještajnom periodu, konačno stanje na dan sastavljanja bilansa stanja, iznos otpisane vrijednosti, primijenjene metode amortizacije, revalorizaciju sredstava koja strukturiraju ovu bilansnu poziciju. Iznos na ovoj poziciji se procjenjuje i prezentira u bilansu stanja po istorijskom trošku, odnosno nabavna vrijednost/cijena koštanja umanjena za akumuliranu amortizaciju .

Povećanja na ovoj poziciji se evidentiraju po osnovu nove imovine sa karakteristikama nematerijalnosti, a smanjenja povlačenje iz upotrebe ili otpis imovine koja se procjenjuje na ovoj poziciji.

2.2.Nekretnine, postrojenja i oprema :

Ovu bilansnu poziciju čine računi na kojima se evidentiraju prirodna bogatstva (zemljište i šume), građevinski objekti, oprema inventar sa kalkulativnim otpisom, višegodišnji zasadi, osnovno stado, ostala naprijed pomenuta osnovna sredstva i osnovna sredstva u pripremi. Materijalna imovina -nepokretnosti, postrojenja i oprema inicijalno se procjenjuju (priznaju se) po cijeni koštanja. Poslije inicijalnog priznavanja, nepokretnosti, postrojenja i oprema se procjenjuju (priznaju se) po cijeni koštanja umanjenoj za akumuliranu amortizaciju.

Nepokretnosti, postrojenja i oprema proizvedeni u sopstvenoj režiji procjenjuju se u bilansima po cijeni koštanja koju čine direktni troškovi uvećani za ostale troškove koji se odnose na proizvodnju ovih materijalnih sredstava.

Kod inicijalnog priznavanja nekretnina, postrojenja i opreme obuhvataju se i troškovi demontiranja, uklanjanja i restauracije.

Troškovi ulaganja u nekretnine, postrojenja i opremu poslije početnog priznavanja se u bilansu stanja priznaju kao i inicijalno priznavanje sredstava sa ove pozicije, odnosno povećavaju vrijednost sredstava a istovremeno se isknjižava knjigovodstveni iznos dijela sredstava koji se zamjenjuje. Sitniji troškovi održavanja ovih sredstava se ne procjenjuju na ovoj bilansnoj poziciji već u bilansu uspjeha.

Ukoliko postoji značajnije odstupanje nepokretnosti postrojenja i opreme u računovodstvenim evidencijama procijenjenih (evidentiranih) po sadašnjoj- neotpisanoj vrijednosti i tržišnoj fer vrijednosti eliminisanje razlika se vrši usaglašavanjem ovih cijena na način predviđen MSFI a koji princip je i predviđen i po Zakonu o privrednim društvima u CG-procjena od strane ovlašćenih eksperata. Za materijalne resurse koji se u preduzeće nabavljaju od trećih lica (ne proizvodnja u vlastitoj režiji) evidentiranje- procjene se vrši po nabavnoj cijeni koja se strukturira od fakturne cijene dobavljača i zavisnih troškova nastalih do dovođenja takvog sredstva u stanje da se isto stavi u eksploataciju.

Sredstva koja čine ovu bilansnu poziciju otpisuju se periodično u korisnom vijeku trajanja sredstava. Obračun amortizacije vrši se za sva sredstva koja se obuhvataju na ovoj bilansnoj poziciji bez obzira da li su u funkciji ili van funkcije.

Amortizacija za zemljišta, kao prirodna bogatstva se ne vrši, za građevinske resurse i opremu se primjenjuje pravolinijska metoda amortizacije. Metoda je odabrana na osnovu vitalnosti pojedinih resursa u korisnom vijeku eksploatacije. Osnovica za amortizaciju resursa u upotrebi je nabavna vrijednost sredstava, a za novonabavljene cijene koštanja, umanjene (u oba slučaja) za rezidualnu vrijednost sredstava. Rezidualna vrijednost je procijenjeni iznos nekog sredstva koji bi preduzeće primilo danas ako bi otuđilo to sredstvo, poslije umanjena za troškove prodaje, uz pretpostavku da se to sredstvo nalazi na kraju vijeka i u stanju u kojem se očekuje da će se naći na kraju vijeka trajanja.

Amortizacione stope za sredstva koja podliježu obavezi periodičnih godišnjih otpisivanja, se utvrđuju u zavisnosti od procijenjenog preostalog vijeka eksploatacije, a za novonabavljena sredstva u zavisnosti od ukupnog vijeka eksploatacije sa ciljem da se u oba slučaja zadovolji princip da se u periodu eksploatacije amortizaciona osnovica prenese na učinke u cjelosti.

Amortuizacija se vrši za svako sredstvo pojedinačno, a vijek trajanja sredstava se utvrđuje od strane profesionalnih ovlašćenih procjenjivača i takav pregled čini dio ovog akta.

Povećanja na ovoj poziciji registruju se po osnovu novih nabavki, proizvodnje sredstava koja se prezentiraju na ovoj bilansnoj poziciji i po osnovu povraćaja sredstava koja se shodno direktivama MSFI 5, stalna sredstva koja su namijenjena prodaji nijesu mogla prodati u roku koji je utvrđen tim MRS. Smanjenja na ovoj bilansnoj poziciji znače otpis, rashodovanje ili prodaju sredstava odnosno prenos na poziciju u bilansu stanja - Stalna sredstva namijenjena prodaji.

U napomenama uz finansijske iskaze uprava treba analitički da objavi naprijed prezentirane informacije o nepokretnostima, postrojenjima i opremi na početku perioda, promet u izvještajnom periodu i konačno stanje na dan sastavljanja bilansa stanja.

Nepokretnosti, postrojenja i oprema se procjenjuju i prezentiraju u bilansu stanja po sadašnjoj neotpisanoj vrijednosti.

Dodatno objašnjenje : U računovodstvenoj evidenciji podaci o nepokretnostima , postrojenjima i opremi se prezentiraju na posebnim računima za cijenu koštanja , odnosno istorijski trošak a odvojeno za akumuliranu amortizaciju, dok se u bilansu stanja procjena i prezentacija vrši preko jednog agregiranog podatka (neto iznos, odnosno evidenciona cijena koštanja umanjena za akumuliranu amortizaciju).

2.3.Dugoročna potraživanja

Na ovoj poziciji se prezentiraju računi o evidenciji potraživanja preduzeća od trećih lica sa rokom dospeća dužim od jedne godine.

Povećanja na ovoj poziciji registruju se po osnovu finansijskih plasmana sa rokom naplate dužim od jedne godine, a smanjenja znače naplatu ili otpis ovih potraživanja.

U napomenama uz finansijske iskaze uprava treba strukturalno da objavi informacije o dugoročnim potraživanjima na početku perioda , promet u izvještajnom periodu i konačno stanje na dan sastavljanja bilansa stanja .

Ova bilansna pozicija se procjenjuje i prezentira u bilansu stanja po nominalnoj vrijednosti potraživanja (potraživanja čija je naplata neizvjesna se otpisuju na teret rashoda).

2.4.Dugoročni finansijski plasmani

Ovu bilansnu poziciju čine računi koji registruju potraživanja preduzeća za mjenice, potraživanja za finansijske lizinge , potraživanja po osnovu dugoročnih hartija od vrijednosti, učešća u kapitalu drugih kompanija, dati krediti, ... sa rokom dospjeća dvanaest mjeseci u odnosu na datum bilansa stanja.

Povećanja na ovoj poziciji registruju se po osnovu finansijskih plasmana sa rokom naplate dužim od jedne godine, a smanjenja znače naplatu ili otpis ovih potraživanja.

U napomenama uz finansijske iskaze uprava treba strukturalno da objavi informacije o dugoročnim finansijskim plasmanima na početku perioda , promet u izvještajnom periodu i konačno stanje na dan sastavljanja bilansa stanja.

Ova bilansna pozicija se procjenjuje i prezentira u bilansu stanja u bruto iznosu (nominalni iznos potraživanja uvećan za ugovoreni interes). Finansijski plasmani čija je naplata neizvjesna se otpisuju na teret rashoda perioda.

2.5.Odloženi porezi (sredstvo)

Ova bilansna pozicija obuhvata račune za odložene poreze kao razlike oporezivanja privremenih oporezivih razlika u računovodstvenom i poreskom obračunu. U aktivi prezentirana ova pozicija ima karakter sredstva što znači više plaćenih poreza sada u odnosu na računovodstveni regulatorni okvir . Ova razlika (više plaćenih poreza) se može kompezirati u narednim periodima kada će iznos plaćenih poreza biti manji od tada utvrđenih na osnovu računovodstvenog regulatornog okvira. Konačan rezultat je neutralan , odnosno odloženi porezi sredstvo i odloženi porezi obaveza se podudaraju na kraju vijeka korišćenja sredstava preduzeća .

Povećanja na ovoj poziciji registruju se na osnovu povećanja osnovice privremenih oporezivih razlika koje daju odložene poreze-sredstvo. Smanjenja registrovana na ovoj poziciji znače povećanje poreskih obaveza nastalih iz oporezivanja privremenih oporezivih razlika po kom osnovu je prethodno utvrđivan odloženi porez-sredstvo.

U napomenama uz finansijske iskaze uprava treba da objavi sve relevantne informacije o ovoj bilansnoj poziciji na početku perioda, promet u izvještajnom periodu i konačno stanje na dan sastavljanja bilansa stanja .

Ova bilansna pozicija se procjenjuje i prezentira u bilansu stanja u nominalnom iznosu utvrđenom na napred opisani postupak.

2.6.Zalihe

Ovu bilansnu poziciju čine računi na kojima se registruje evidencija o zalihama robe, materijala sirovine, goriva, ulja, rezervnih djelova, alata i inventara koji se otpisuje u cjelosti na teret troškova u izvještajnom periodu, nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda.

Trošenje zaliha se ne procjenjuje po metodi „lifo“-prva izlazna =poslednja ulazna. Implementirana metoda trošenja zaliha ovog preduzeća je “Fifo” - prva ulazna=prva izlazna. Povećanja na ovoj poziciji znače nabavke zaliha a smanjenja registruju trošenje, otpis ili manjak zaliha.

U napomenama uz finansijske iskaze uprava treba da objavi strukturu i ostale relevantne informacije o zalihama na početku perioda, promet u izvještajnom periodu i konačno stanje na dan sastavljanja bilansa stanja.

Zalihe se evidentiraju i procjenjuju u bilansu stanja po cijeni koštanja koja sadrži fakturnu cijenu i zavisne troškove, odnosno po neto prodajnoj cijeni ukoliko je ista bila niža od cijene koštanja.

Oštećene zalihe i zalihe sa neodgovarajućim kvalitetom i neodgovarajućim rokovima za upotrebu se otpisuje na teret troškova perioda.

2.7.Potraživanja od kupaca

Na ovoj bilansnoj poziciji prezentiraju se računi na kojima se evidentiraju potraživanja od dužnika za prodane proizvode i izvršene usluge, potraživanja za date avanse dobavljačima , potraživanja za prodatu robu i materijal, potraživanja od zaposlenih , potraživanja od državnih organa i organizacija po specifičnim odnosima, potraživanja za kamate i dividende, dozvoljena sumnjiva potraživanja kao i ostala potraživanja koja nijesu naprijed pobrojana.

Povećanja na ovoj poziciji registruju nove prodaje,odnosno izvršene usluge, davanja zaposlenima i slično, što se efektira kao povećanje potraživanja po prednim osnovama. Smanjenja na ovoj poziciji znače naplatu ili otpis potraživanja od dužnika.

Potraživanja od kupaca se u bilansu stanja procjenjuju u nominalnom iznosu umanjena za rezervisanje rizika po osnovu nenaplativosti potraživanja , odnosno potraživanja se ispravljaju otpisivanjem za iznose neizvesnosti naplate potraživanja od kupaca, odnosno umanjena po osnovu povraćaja robe i proizvoda zbog reklamacije kada isporuke odstupaju ugovorenim odnosno standardizovanim kvalitetnim osobenostima predmeta isporuka.

U napomenama uz finansijske iskaze uprava treba da objavi strukturu ove bilansne pozicije s ostalim relevantnim informacijama o potraživanjima na početku perioda, promet u izvještajnom periodu i konačno stanje na dan sastavljanja bilansa stanja.

Otpis potraživanja za koja je nastupio rok zastarelosti se otpisuje na teret rashoda.

2.8.Kratkoročni finansijski plasmani

Na ovoj poziciji obuhvataju se računi o evidenciji potraživanja preduzeća po osnovu izvršenih plasmana čiji je rok dospeća do 12 mjeseci. Kratkoročna potraživanja čine cjelinu sa dugoročnim potraživanjima, odnosno sa kratkoročnim finansijskim plasmanima. Iznos dugoročnih potraživanja i dugoročnih plasmana koji dospjevaju na naplatu u toku godine za koju se pripremaju finansijski iskazi se prenose sa ovih računa na račune kratkoročnih potraživanja .

Povećanja na ovoj poziciji registruju se po osnovu novih finansijskih plasmana sa rokom naplate do dvanaest mjeseci, sa rokom dospjeća za naplatu u godini za koju se pripremaju finansijski iskazi, odnosno dospjeće dugoročnih potraživanja, odnosno dugoročnih finansijskih plasmana

do kraja godine za koju se pripremaju finansijski iskazi. Smanjenja registrovana na ovoj bilansnoj poziciji znače naplatu ili otpis ovih potraživanja.

U napomenama uz finansijske iskaze uprava treba da objavi strukturu ove bilansne pozicije sa ostalim relevantnim informacijama o kratkoročnim plasmanima na početku perioda, promet u izvještajnom periodu i konačno stanje na dan sastavljanja bilansa stanja.

Ova bilansna pozicija se procjenjuje u bilansu stanja u bruto iznosu (nominalni iznos potraživanja uvećan za ugovoreni interes). Kratkoročna potraživanja čija je naplata neizvjesna se otpisuju na teret rashoda perioda.

2.9. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Ova bilansna pozicija prezentira račune preduzeća o depozitima po viđenju, sredstvima na računu kod banke i drugih finansijskih institucija, sredstvima u blagajni, kratkoročnim potraživanjima sa malim rizikom unovčivosti. Povećanja na ovoj poziciji registruju se po osnovu prijema gotovine, a smanjenja znače trošenje, odnosno manjak gotovine.

U napomenama uz finansijske iskaze uprava treba da objavi sadržaj i ostale bitne informacije o gotovini na početku perioda, promet u izvještajnom periodu i konačno stanje na dan sastavljanja bilansa stanja.

Novčana sredstva se procjenjuju u bilansu stanja po nominalnoj vrijednosti, odnosno stanja na žiro računu i u blagajni preduzeća uvećan za sredstva na računima poslovnih banaka uz primjenu preračuna valuta koje nijesu izražene u izvještajnoj valuti, primjenom međuv valutnog odnosa predmetne valute i izvještajne valute.

2.10. Unaprijed plaćeni troškovi

Ova bilansna pozicija obuhvata račune na kojima se evidentiraju aktivna vremenska razgraničenja, odnosno razgraničeni prihodi i rashodi.

Povećanja na ovoj poziciji evidentiraju plaćanja troškova koji se odnose na buduće periode: npr. plaćanje zakupnine za narednih dvanaest mjeseci. Smanjenja na ovoj poziciji znače prenos na troškove koji se odnose na tekući period ili povraćaj plaćenih troškova od strane primaoca ranijih plaćanja. U napomenama uz finansijske iskaze uprava treba da objavi sadržaj i ostale bitne informacije o ovoj bilansnoj poziciji na početku perioda, promet u izvještajnom periodu i konačno stanje na dan sastavljanja bilansa stanja.

Unaprijed plaćeni troškovi se procjenjuju u bilansu stanja po nominalnoj vrijednosti izvršenih plaćanja budućih troškova.

2.11. Obračunati a nenaplaćeni prihodi

Ovo je bilansna pozicija slična prethodnoj a obuhvata račune na kojima se registruju obračunati a nenaplaćeni prihodi.

Povećanja na ovoj poziciji registruju obračunate a nenaplaćene prihode, a smanjenja znače naplatu ili otpis obračunatih prihoda.

U napomenama uz finansijske iskaze uprava treba da objavi sadržaj i ostale bitne informacije o ovoj bilansnoj poziciji na početku perioda, promet u izvještajnom periodu i konačno stanje na dan sastavljanja bilansa stanja.

Obračunati a nenaplaćeni prihodi se procjenjuju i prezentiraju u bilansu stanja po nominalnoj vrijednosti izvršenih plaćanja budućih troškova.

2.12. Ostala obrtna imovina

Na ovoj poziciji se prezentiraju sredstva preduzeća koja nijesu obuhvaćena na drugim bilansnim pozicijama, kao npr. poreski krediti i slično.

Povećanja na ovoj poziciji znače nova sredstva preduzeća smanjenja znače trošenje ili otpis sredstava koja se obuhvataju i prezentiraju na ovoj bilansnoj poziciji. Potraživanje po osnovu više plaćenih poreza umanjuje se po osnovu novih obaveza za poreze.

U napomenama uz finansijske iskaze uprava treba da objavi sadržaj i ostale bitne informacije o ovoj bilansnoj poziciji na početku perioda, promet u izvještajnom periodu i konačno stanje na dan sastavljanja bilansa stanja.

Ostala obrtna imovina se procjenjuje i priznaje u bilansu stanja po nominalnoj vrijednosti.

2.13. Upisani kapital

Ova bilansna pozicija obuhvata račune akcionarskog društva na kojima se registruje evidencija o akcijskom kapitalu.

Registracija na ovoj poziciji vrši se na osnovu odluka skupštine akcionara preduzeća i rješenja nadležnih državnih organa u skladu sa direktivama MSFI i zakonskih propisa o HOV.

Podaci u knjigovodstvenoj evidenciji preduzeća trebaju se podudarati sa podacima iz evidencije CDA, odnosno iz pravnog akta preduzeća koji je dostavljen CRPS.

Povećanja na ovoj poziciji znače novu emisiju akcija (povećanje uloga osnivača) a smanjenja se odnose na poništenje određenog broja akcija ili po osnovu smanjenja nominalne cijene po akciji, sve uz odluku skupštine akcionara i saglasnosti na tu odluku od strane državnih organa, apriorio Komisije za HOV.

U napomenama uz finansijske iskaze uprava treba da objavi sledeće: Ukupan iznos akcijskog kapitala na početku perioda, promjene u izvještajnom periodu i konačno stanje kapitala na kraju izvještajnog perioda, klase akcija (redovne, prioritetne, akcijske premije), broj akcija po klasama i nominalnu vrijednost po akciji, zaradu po akciji, iznos kapitala upisanog a neuplaćenog od strane akcionara odnosno broj i nominalnu vrijednost po klasama akcija upisanih a neuplaćenih, sopstvene akcije i rok otkupa sopstvenih akcija.

Sve prednje informacije o kapitalu treba da budu objavljene po strukturi i iznosu na početku perioda, promet u izvještajnom periodu i konačno stanje na dan sastavljanja bilansa stanja.

Akcijski kapital se procjenjuje i priznaju u bilansu stanja po nominalnoj vrijednosti.

2.14. Emisiona premija

Na ovoj poziciji se obuhvataju računi preduzeća o evidenciji premija, odnosno pozitivnoj razlici između postignutih cijena prodaje akcija i cijena utvrđenih u odluci o emisiji, odnosno prospektu. Emisiona premija čini distributivni dio ukupnog kapitala preduzeća.

Povećanja na ovoj poziciji znače realizovane premije (prodaja akcija iznad nominalne vrijednosti). Smanjenja na ovoj poziciji su gotovo nemoguća, otkup sopstvenih akcija ili veći zaokreti u poslovanju i postojanju preduzeća.

U napomenama uz finansijske iskaze uprava treba da objavi sadržaj i ostale bitne informacije o ovoj bilansnoj poziciji na početku perioda, promet u izvještajnom periodu i konačno stanje na dan sastavljanja bilansa stanja.

Emisiona premija se procjenjuje i priznaje u bilansu stanja po nominalnoj vrijednosti.

2.15. Revalorizacione rezerve

Na ovoj bilansnoj poziciji prezentiraju se računi preduzeća o efektima revalorizacije pojedinih oblika imovine klijenta.

Revalorizacione rezerve imaju karakter nedistributivnog kapitala a formiraju se kao povećanje fer vrijednosti na dan bilansiranja u proceduri koju predviđaju MSFI i zakonskih odredbi.

Revalorizacione rezerve se mogu koristiti za nadoknadu smanjenja profita u izvještajnom periodu kada je izvršena revalorizacija nepokretnosti postrojenja i opreme i po tom osnovu došlo je do povećanja amortizacije. Smanjenje revalorizacionih rezervi u korist akumuliranog profita se vrši u iznosu povećanja amortizacije u izvještajnom periodu koja je efekat revalorizacije nepokretnosti , postrojenja i opreme .

Povećanja na ovoj poziciji znače povećanje vrijednosti imovine preduzeća u ponovnoj procjeni od strane profesionalnih procjenjivača . Smanjenja na ovoj poziciji se registruju po osnovu smanjenja vrijednosti sredstava preduzeća u postupku ponovne procjene , kao i smanjenje po osnovu povećanja troškova amortizacije po osnovu efekata revalorizovanja stalnih sredstava koja podliježu obavezi periodičnih godišnjih otpisivanja .

U napomenama uz finansijske iskaze uprava treba da objavi sadržaj i ostale bitne informacije o revalorizacionim rezervama na početku perioda, promet u izvještajnom periodu i konačno stanje na dan sastavljanja bilansa stanja .

Revalorizacione rezerve se procjenjuju i priznaju u bilansu stanja po nominalnoj vrijednosti.

2.16.Ostale rezerve

Na ovoj bilansnoj poziciji obuhvataju se računi o evidenciji rezervi formiranih distribucijom distributivnog dijela kapitala- neraspoređene dobiti. Rezerve se formiraju u skladu sa odredbama o izdvajanju rezervi u preduzeću iz neraspoređene dobiti .

Povećanja na ovoj poziciji registruju nova izdavanja u rezerve a smanjenja znače trošenje rezervi u skladu sa odredbama koje regulišu korišćenje ovih rezervi .

U napomenama uz finansijske iskaze uprava treba da objavi sadržaj i ostale bitne informacije o ostalim rezervama na početku perioda, promet u izvještajnom periodu i konačno stanje na dan sastavljanja bilansa stanja.

Ostale rezerve se procjenjuju i priznaju u bilansu stanja po nominalnoj vrijednosti.

2.17.Neraspoređeni dobitak (gubitak)

Na ovoj bilansnoj poziciji obuhvataju se računi na kojima se evidentiraju neraspoređeni dobitak ranijih godina i tekuće godine umanjen za pokriće eventualnih gubitaka iz ranijih godina ili tekuće godine, obaveza za dividende, distribuciju dobiti za povećanje akcijskog kapitala i ostalih oblika nedistributivnog kapitala (rezervi) i obaveze za poreze iz dobitka.

Akumulirani dobitak je distributivni segment kapitala kompanije i koristi se shodno poslovnim odlukama kompanije za isplate osnivačima ili za ponovne investicije kompanije.

Povećanje na ovoj poziciji znači novu realizovanu neraspoređenu dobit. Smanjenja na ovoj poziciji se registruju po osnovu pokrića gubitaka iz ranijih ili tekućeg perioda, tekući ostvareni gubitak, distribucija neraspoređene dobiti u skladu sa odlukom skupštine akcionara preduzeća.

U napomenama uz finansijske iskaze uprava treba da objavi sve bitne informacije o neraspoređenim dobitcima, odnosno o nepokrivenim gubicima na početku perioda, promet u izvještajnom periodu i konačno stanje na dan sastavljanja bilansa stanja.

Neraspoređeni dobitak (nepokriveni gubitak) se procjenjuju i priznaje u bilansu stanja po nominalnoj vrijednosti .

2.18.Dugoročne obaveze

Ovu bilansnu poziciju sačinjavaju računi na kojima se registruju obaveze preduzeća sa rokom dospjeća preko 12 mjeseci u odnosu na datum bilansa stanja - dugoročni krediti, obaveze po izdatim HOV, obaveze po osnovu finansijskih lizinga, obaveze po osnovu primljenih avansa, obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze sa rokom dospjeća izvan 12 mjeseci u odnosu na datum bilansa stanja .

Povećanja na ovoj poziciji registruju se po osnovu novih obaveza sa rokom dospjelosti dužim od jedne godine, a smanjenja znače isplatu ili otpis ovih obaveza.

U napomenama uz finansijske iskaze uprava treba da objavi strukturu i ostale relevantne informacije o dugoročnim obavezama na početku perioda, promet u izvještajnom periodu i konačno stanje na dan sastavljanja bilansa stanja. Ova bilansna pozicija se procjenjuje i priznaje u bilansu stanja po nominalnoj vrijednosti obaveza.

2.19.Odloženi porezi (obaveza)

Ova bilansna pozicija obuhvata poreske obaveze tekućeg, izvještajnog perioda koje će klijent isplatiti u narednim periodima. Odloženi porezi nastaju kao rezultat oporezivanja privremenih oporezivih razlika poreskog bilansa u odnosu na računovodstveni bilans preduzeća.

U pasivi prezentirana ova pozicija ima karakter obaveza , što znači da u budućem periodu treba platiti više poreza, odnosno u tekućem periodu je plaćeno manje obaveza po osnovu tekućeg poreza. Ova razlika se može kompenzirati u narednim periodima kada će iznos plaćenih poreza biti veći od tada utvrđenih na osnovu računovodstvenog regulativnog okvira. Konačan rezultata je neutralan , odnosno odloženi porezi sredstvo i odloženi porezi obaveza se podudaraju na kraju vijeka korišćenja sredstava preduzeća.

Povećanja na ovoj poziciji registruju se po osnovu povećanja osnovice privremenih oporezivih razlika koje daju odložene poreze- obaveze. Smanjenja registrovana na ovoj poziciji znače smanjenje obaveza za poreze po osnovu tekućih oporezivanja nastalih iz oporezivanja privremenih oporezivih razlika ili plaćanje poreskih obaveza .

U napomenama uz finansijske iskaze uprava treba da objavi sve bitne informacije o ovoj bilansnoj poziciji na početku perioda, promet u izvještajnom periodu i konačno stanje na dan sastavljanja bilansa stanja .

Ova bilansna pozicija se procjenjuje i priznaje u bilansu stanja u nominalnom iznosu utvrđenom na napred opisani postupak.

2.20.Dugoročna rezervisanja

Na ovoj bilansnoj poziciji obuhvata se procjena i prezentacija rezervisanja za buduće moguće odnosno izvjesne troškove koji imaju mogućnost odnosno izvjesnost nastanka u roku dužem od dvanaest mjeseci od dan bilansa stanja. Rezervisanja se priznaju na osnovu sadašnjih događaja ako su gubici nužni ili izvjesno mogući da se ispuni obaveza koja je nastala iz prošlih događaja.

Potreba rezervisanja utvrđena je kroz veći broj MRS a jedan konkretnije utvrđuje kada postoji potreba odnosno obaveza da se izvrši rezervisanje MRS 37-Rezervisanja, nepredviđene obaveze i potencijalna imovina.

Povećanja na ovoj bilansnoj poziciji znače povećanje obaveza , odnosno mogućih gubitaka, odnosno rashoda u budućem periodu na osnovu prošlih događaja, a smanjenje znači ili prestanak razloga za dalje rezervisanje po osnovu kojeg je rezervisanje izvršeno, odnosno prenos na prihode, ili izvršenje, odnosno nastanak troška po osnovu izvršenih rezervisanja. Rezervisanja se vrše nekada po osnovu zakonskih propisa, na osnovu iskustva..., za očekivane rizike, odnosno za buduće troškove, kao investiciono održavanje, zamjena i opravka prodatih sredstava u garantnom roku, plate i osiguranje radnika, očekivani gubitak nekog spora i slično.

U napomenama uz finansijske iskaze uprava treba da objavi strukturu i iznos izvršenih rezervisanja , povećanja i smanjenja po tom osnovu u toku izvještajnog perioda odnosno konačno stanje izvršenih rezervisanja na dan bilansa stanja i sve ostale informacije koje su bitne za pravilno razumijevanje ove bilansne pozicije.

2.21.Ostale dugoročne obaveze

Na ovoj bilansnoj poziciji prezentiraju se računi o evidenciji dugoročnih obaveza preduzeća na dan bilansiranja a koje nijesu obuhvaćene na bilansnoj poziciji- Dugoročne obaveze.

Povećanja na ovoj bilansnoj poziciji registruju se po osnovu novih obaveza sa rokom dospelosti dužim od jedne godine , a smanjenja znače isplatu ili otpis ovih obaveza.

U napomenama uz finansijske iskaze uprava treba da objavi strukturu i ostale relevantne informacije o ostalim dugoročnim obavezama na početku perioda, promet u izvještajnom periodu i konačno stanje na dan sastavljanja bilansa stanja.

Ostale dugoročne obaveze se procjenjuju i priznaju u bilansu stanja po nominalnoj vrijednosti obaveza.

2.22.Odloženi prihodi

Na ovoj bilansnoj poziciji obuhvataju se računi o evidenciji primljenih premija, odnosno donacija vlade, vladinih organizacija i sličnih tijela.

Povećanja na ovoj poziciji registruju se po osnovu novih prihoda koji čine ovu bilansnu poziciju. Posebna pažnja se u evidenciji promjena na ovoj poziciji skreće po osnovu evidencije eventualnih vladinih donacija u pogledu ispunjavanja uslova da bi primanja imala tretman donacija. Smanjenja na ovoj poziciji se evidentiraju po osnovu povraćaj primljenih premija, vladinih donacija i slično.

U napomenama uz finansijske iskaze uprava treba da objavi strukturu i ostale relevantne informacije o odloženim prihodima na početku perioda , promet u izvještajnom periodu i konačno stanje na dan sastavljanja bilansa stanja.

Odloženi prihodi se procjenjuju i priznaju u bilansu stanja po nominalnoj vrijednosti.

2.23.Kratkoročne obaveze poslovanja

Na ovoj bilansnoj poziciji prezentiraju se računi na kojima se registruje evidencija o obavezama preduzeća iz poslovnih odnosa sa rokom dospjeća do 12 mjeseci u odnosu na datum bilansa stanja, obaveze prema dobavljačima, obaveze po osnovu zarada i naknada zarada i drugih davanja zaposlenim, obaveze prema članovima odbora direktora i drugih tijela preduzeća kojima se plaćaju razne nadoknade, obaveze za avanse primljene od kupaca (nije izvršena isporuka), dio dugoročnih obaveza koji dospijeva u roku 12 mjeseci od datuma bilansa stanja preduzeća kao i ostale obaveze iz poslovanja čiji rok dospjeća nije duži od godinu dana od datuma bilansiranja.

Obaveze se strukturiraju sa aspekta ročnosti dospjeća na kratkoročne obaveze (rok dospjeća do jedne godine dana) i dugoročne (rok dospjeća duži od jedne godine dana). U izvještajnom periodu vrši se razdvajanje dijela dugoročnih obaveza koji dospijeva u tom periodu i evidentira se u računovodstvenoj evidenciji kao obaveze kratkoročnog karaktera.

Obaveze po osnovu lizinga imaju tretman kratkoročnih obaveza kao naprijed. Lizing se u računovodstvenoj evidenciji treba evidentirati shodno načinu kao MSFI koji tretira nabavku sredstava na lizing.

Povećanja na ovoj poziciji registruju se po osnovu novih obaveza sa rokom dospelosti do jedne godine, a smanjenja znače isplatu ili otpis ovih obaveza.

U napomenama uz finansijske iskaze uprava treba da objavi strukturu i ostale relevantne informacije o kratkoročnim obavezama iz poslovanja na početku perioda , promet u izvještajnom periodu i konačno stanje na dan sastavljanja bilansa stanja.

Kratkoročne obaveze iz poslovanja se procjenjuju i priznaju u bilansu stanja u nominalnom iznosu. Otpis obaveza u korist vanrednih prihoda se vrši nakon isteka roka zastarelosti po strukturi obaveza ukoliko se sa sigurnošću utvrdi da je rok zastarelosti nastupio.

2.24. Kratkoročne finansijske obaveze

Ovu bilansnu poziciju čine računi o obavezama preduzeća po osnovu primljenih kredita, kamata na kredite, dividendi, izdatih hartija od vrijednosti i ostale finansijske obaveze koje dospijevaju u roku kraćem od 12 mjeseci u odnosu na bilans stanja. Na ovoj bilansnoj poziciji se obuhvata i dio dugoročnih primljenih kredita koji dospijeva u roku do godinu dana u odnosu na bilans stanja preduzeća.

Povećanja na ovoj poziciji registruju se po osnovu novih obaveza po osnovu primljenih kredita, kamata, dividendi i slično sa rokom dospelosti do jedne godine, a smanjenja znače isplatu ili otpis ovih obaveza.

U napomenama uz finansijske iskaze uprava treba da objavi strukturu i ostale bitne informacije o kratkoročnim finansijskim obavezama na početku perioda, promet u izvještajnom periodu i konačno stanje na dan sastavljanja bilansa stanja.

Kratkoročne finansijske obaveze iz poslovanja se procjenjuju i priznaju u bilansu stanja u bruto iznosu (nominalni iznos obaveza uvećan za ugovoreni dospjeli interes).

2.25. Tekući dio dugoročnih kredita

Na ovoj bilansnoj poziciji obuhvata se procjena i prezentacija dijela dugoročnih obaveza koje dospijevaju za plaćanje u roku od dvanaest mjeseci u odnosu na bilans stanja.

Procjena na ovoj bilansnoj poziciji se vrši po nominalnoj vrijednosti, odnosno na utvrđeni način.

Povećanja na ovoj bilansnoj poziciji znače povećanje obaveza koje dospijevaju za plaćanje u roku od dvanaest mjeseci u odnosu na bilans stanja.

Procjena na ovoj bilansnoj poziciji se vrši po nominalnoj vrijednosti, odnosno na utvrđeni način.

Povećanja na ovoj bilansnoj poziciji znače povećanje obaveza koje dospijevaju za plaćanje u roku od godinu dana od bilansa stanja a smanjenje predstavlja otplatu dospjelih dugoročnih kredita, odnosno osnovani otpis ovih obaveza.

U napomenama uz finansijske iskaze uprava treba da objavi strukturu i ostale bitne informacije o obavezama po osnovu iskorišćenih kredita čija isplata dospijeva u roku od dvanaest mjeseci od bilansa stanja, stanje na početku izvještajnog perioda, promet u izvještajnom periodu i konačno stanje na dan sastavljanja bilansa stanja kao i sve druge informacije za potpuno razumijevanje ove bilansne pozicije u bilansu stanja.

2.26. Obaveze za poreze

Na ovoj bilansnoj poziciji obuhvataju se računi na kojima se evidentiraju obaveze preduzeća po osnovu poreza na dobit, poreza na dodatu vrijednost, poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada i ostalih isplata zaposlenima i članovima organa upravljanja, porezi na promet nepokretnosti, razne takse, carine, akcize, kao i sve ostale obaveze klijenta koje imaju fiskalni karakter bez obzira da li se plaćaju jedinicama lokalne uprave ili državnim organima i institucijama.

Stopa poreza na dodatu vrijednost iznosi 17% i 7% za oporezivi promet, promet se oporezuje i stopom „nula“ a promet određenih proizvoda (vrlo mali broj) je oslobođen plaćanja poreskih dažbina. Porez plaćen dobavljačima pri nabavci roba ili prijemu usluga preduzeće može koristiti za plaćanje obaveza PDV, izuzev za plaćeni pretporez na promet roba koje su oslobođene plaćanja PDV.

Stopa poreza na dobit je linearna i iznosi 9% bez obzira na iznos dobiti. Osnovica za obračun poreza na dobit (pravnih lica) tekući porez, nije ista ili ne mora biti ista kao što je prikazana u

bilansu uspjeha, vrši se korekcija na način kao što je to predviđeno odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica.

Osnovica za obračun poreza na dobit može se u narednom periodu do pet godina umanjiti iskazanim gubitkom tekućeg perioda. Obračun poreza na dobit se vrši na posebno predviđenom obrascu za poreske svrhe.

Povećanja na ovoj poziciji registruju se po osnovu novih obaveza po osnovu poreskih dažbina, a smanjenja znače isplatu ili otpis ovih obaveza.

U napomenama uz finansijske iskaze uprava treba da objavi strukturu i ostale bitne informacije o obavezama za poreze na početku perioda, promet u izvještajnom periodu i konačno stanje na dan sastavljanja bilansa stanja.

Obaveze za poreze i porez na dobitak se procjenjuje u iznosu utvrđenom na način predviđen Zakonom o porezu na dodatu vrijednost i Zakonu o porezu na dobit pravnih lica i drugim propisima kojima se tretiraju fiskalni prihodi.

2.27. Obaveze za dividende

Na ovoj bilansnoj poziciji iskazuju se obaveze preduzeća prema akcionarima po osnovu isplate dijela rasporedivog profita koji je skupština akcionara odlučila da podijeli vlasnicima akcija.

Procjena i prezentacija na ovoj bilansnoj poziciji se vrši po nominalnoj vrijednosti.

Povećanja na ovoj bilansnoj poziciji znače povećanje obaveza za isplatu dividendi akcionara, a smanjenja znače izvršene isplate po tom osnovu.

U napomenama uz finansijske iskaze uprava treba da objavi strukturu i ostale bitne informacije o obavezama za isplatu dividendi vlasnicima akcija neizmirene obaveze iz ranijih perioda, obaveze iz tekuće godine i izvršena plaćanja po tom osnovu, odnosno konačno stanje neizvršenih obaveza koje se prenose u naredne periode po osnovu isplate dividendi akcionarima

2.28. Kratkoročna rezervisanja

Na ovoj bilansnoj poziciji obuhvata se procjena i prezentacija rezervisanja za moguće odnosno izvjesne troškove koji imaju mogućnost odnosno izvjesnost nastanka u roku od dvanaest mjeseci od dana bilansa stanja. Rezervisanja se priznaju na osnovu sadašnjih događaja ako su gubici nužni ili izvjesno mogući da se ispuni obaveza koja je nastala iz prošlih događaja.

Potreba rezervisanja utvrđena je kroz veći broj MRS a jedan konkretnije utvđuje kada postoji potreba odnosno obaveza da se izvrši rezervisanje MRS 37- Rezervisanja, nepredviđene obaveze i potencijalna imovina.

Povećanja na ovoj bilansnoj poziciji znače povećanje obaveza, odnosno mogućih gubitaka, odnosno rashoda u periodu od godinu dana na osnovu prošlih događaja, a smanjenje znači ili prestanak razloga za dalje rezervisanje po osnovu kojeg je rezervisanje izvršeno odnosno prenos na prihode ili izvršenje, odnosno nastanak rashoda.

Rezervisanja se vrše nekada po osnovu zakonskih propisa, na osnovu iskustva..., za očekivane rizike, odnosno za buduće troškove, kao investiciono održavanje, zamjena i opravka prodatih sredstava u garantnom roku, plate i osiguranje radnika, očekivanu gubitak nekog spora i slično čije dospjeće za plaćanje ili nastanak troška se očekuje u roku od godinu dana od bilansa stanja.

U napomenama uz finansijske iskaze uprava treba da objavi strukturu i iznos izvršenih rezervisanja, povećanja i smanjenja po tom osnovu u toku izvještajnog perioda odnosno konačno stanje izvršenih rezervisanja na dan bilansa stanja i sve ostale informacije koje su bitne za pravilno razumijevanje ove bilansne pozicije.

2.29.Obračunate obaveze

Na ovoj poziciji prezentiraju se računi na kojima se evidentiraju obaveze preduzeća koje nijesu obuhvaćene na ostalim bilansnim pozicijama.

Povećanja na ovoj poziciji registruju se po osnovu novih obaveza koje se prezentiraju na ovoj bilansnoj poziciji, a smanjenje znači isplatu ili otpis tih obaveza.

U napomenama uz finansijske iskaze uprava treba da objavi strukturu i ostale bitne informacije o ostalim obavezama na početku perioda, promet u izvještajnom periodu i konačno stanje na dan sastavljanja bilansa stanja.

Obračunate obaveze se procjenjuju i priznaju u bilansu stanja u nominalnom iznosu, odnosno iznosu utvrđenom na način predviđen za utvrđivanje obaveza koje se procjenjuju na ovoj bilansnoj poziciji.

2.30.Prihodi

Na ovoj bilansnoj poziciji se obuhvataju računi na kojima se evidentiraju prihodi od prodaje robe, materijala, proizvoda i usluga na domaćem i inostranom tržištu.

Prihodi se evidentiraju po načelu fakturisane realizacije kada nema značajnijih neizvjesnosti u naplati potraživanja i kada ne postoji rizik od povraćaja robe i proizvoda od kupaca po osnovu reklamacije neodgovarajućih kvalitativnih osobina predmetnih isporuka .

Kada postoji rizik od nenaplativosti potraživanja zbog insolventnosti i eventualnog stečajnog postupka, odnosno likvidacije kupaca, odnosno zbog reklamacije predmetnih isporuka zbog neodgovarajućih kvalitativnih osobina isporuka, otpis takvih potraživanja se vrši kao ispravka potraživanja za sumnjiva i sporna potraživanja u okviru ostalih rashoda.

U okviru rashoda se iskazuju i odobreni popusti na evidencionoju cijeni , rabat, kasa, skonto i slično.

U napomenama uz finansijske iskaze uprava treba da objavi strukturu i ostale bitne informacije o ostvarenim prihodima u izvještajnom periodu.

Prihodi se procjenjuju i prezentiraju u bilansu uspjeha u neto nominalnom iznosu, odnosno u iznosu koji za preduzeće predstavlja prihod, tako da se iz iznosa prihoda isključuju iznosi koji ne pripadaju preduzeću kao porez na dodatu vrijednost.

2.31.Ostali poslovni dobiti

Ovu bilansnu poziciju čine računi o ostalim prihodima preduzeća , odnosno dobitima preduzeća ostvarenih po osnovu prodaje učešća u dugoročnom HOV, dobitima od prodaje osnovnih sredstava koja su bila u vlasništvu preduzeća , prihodima iz ranijih godina, viškovima utvrđenih popisima , prihodima nastalih kao smanjenje obaveza , na ovoj poziciji se obuhvataju i prihodi od zakupnina za imovinu preduzeća izdatu u zakup.

U napomenama uz finansijske iskaze uprava treba da objavi strukturu i ostale bitne informacije o ostvarenim ostalim poslovnim dobitima u izvještajnom periodu.

Ostali poslovni dobiti se procjenjuju i prezentiraju u bilansu uspjeha u nominalnom iznosu, odnosno u iznosu ostvarenih dobitaka.

2.32. Izvršen i kapitalizovan rad od strane društva za sopstvene svrhe

Na ovoj bilansnoj poziciji prezentiraju se računi na kojima se registruje evidencija o korišćenju sredstava za sopstvene učinke koji donose ekonomsku korist u budućem periodu. Ova pozicija se ne sabira sa prihodima, ali obzirom da ima pozitivan karakter oduzima se od troškova, što u suštini ima isti efekat na konačan finansijski rezultat poslovanja u izvještajnom periodu.

Ovdje se obuhvataju transakcije upotrebe robe, proizvoda i usluga za nematerijalna ulaganja, za osnovna sredstva, za materijal, za sopstveni transport nabavke materijala i robe i slične transakcije.

U napomenama uz finansijske iskaze uprava treba da objavi strukturu i ostale bitne informacije o proizvodima i uslugama iskorišćenim za potrebe preduzeća u periodu izvještavanja.

Izvršeni kapitalizovani rad od strane preduzeća za sopstvene svrhe se procjenjuje i prezentira u bilansu uspjeha po istorijskom trošku.

2.33. Promjene na zalihama gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje

Na ovoj poziciji evidentiraju se povećanja ili smanjenja izračunata upoređivanjem konačnih i početnih stanja na računima na kojima se evidentiraju zalihe nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda.

Promjene na zalihama gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje se procjenjuju i prezentiraju u bilansu uspjeha po istorijskom trošku, odnosno neto ostvarivoj prodajnoj cijeni ukoliko je ova niža od cijene koštanja.

U napomenama uz finansijske iskaze uprava treba da objavi strukturu i ostale bitne informacije o stanju zaliha na početku i na kraju izvještajnog perioda

Efekti promjena na stanju zaliha sa početka i kraja izvještajnog perioda se procjenjuju i prezentiraju u bilansu uspjeha u istorijskom trošku, odnosno po neto ostvarivoj cijeni ukoliko je ova niža od cijene koštanja.

2.34. Utrošene sirovine u toku perioda

Na ovoj bilansnoj poziciji prezentiraju se računi na kojima se registruje nabavna vrijednost prodate robe, troškovi materijala za izradu i ostalih materijala, troškovi goriva i energije, troškovi proizvodnih usluga.

U napomenama uz finansijske iskaze uprava treba da objavi strukturu i ostale bitne informacije o utrošenim sirovinama i nabavnoj vrijednosti prodate robe u izvještajnom periodu.

Utrošene sirovine u toku perioda (nabavna vrijednost prodate robe) se procjenjuju i prezentiraju u bilansu uspjeha po cijeni koštanja koja podrazumijeva i nastale zavisne troškove.

2.35. Troškovi zaposlenih

Ovom bilansnom pozicijom obuhvataju se računi o evidenciji troškova po osnovu zarada i naknada zarada, ostalih ličnih rashoda, naknade i ostala davanja zaposlenima i porezi i doprinosi na lična primanja.

U napomenama uz finansijske iskaze uprava treba da objavi strukturu i ostale bitne informacije o troškovima koji se odnose na zaposlene radnike u izvještajnom periodu.

Troškovi zaposlenih se u bilansu uspjeha procjenjuju i prezentiraju po nominalnoj vrijednosti nastalih, odnosno obračunatih obaveza po osnovu zaposlenja, odnosno obaveza upodobljenih sa zaposlenjem bez obzira na isplatu, odnosno neizvršenje isplata po tim osnovama.

2.36. Amortizacija

Na ovoj bilansnoj poziciji obuhvata se obračun amortizacije sredstava koja podliježu obaveznom godišnjem otpisu. Amortizacija za zemljišta, kao prirodna bogatstva se ne vrši, za građevinske resurse i opremu se primjenjuje pravolinijska metoda amortizacije. Metoda je odabrana na osnovu vitalnosti pojedinih resursa u korisnom vijeku eksploatacije. Osnovica za amortizaciju resursa u upotrebi je neotpisana sadašnja vrijednost sredstava, a za novonabavljena cijena koštanja, umanjene (u oba slučaja) za rezidualnu vrijednost sredstava. Rezidualna vrijednost se ne utvrđuje za građevinske objekte.

Amortizaciona stopa za sredstva u eksploataciji se utvrđuju u zavisnosti od procijenjenog preostalog vijeka eksploatacije, a za novonabavljena sredstva u zavisnosti od ukupnog vijeka eksploatacije sa ciljem da se u oba slučaja zadovolji princip da se u periodu eksploatacije amortizaciona osnovica prenese na učinke u cjelosti. Amortizacija se vrši za svako sredstvo pojedinačno, a vijek trajanja sredstva se utvrđuje od strane profesionalnih ovlaštenih procjenjivača i takav pregled čini dio računovodstvenih politika.

Trošak amortizacije se u bilansu uspjeha procjenjuje u obračunatom iznosu koji je baziran na osnovici za obračun amortizacije, vijeku trajanja sredstava koja se amortizuju, odnosno stopama za amortizaciju sredstava koja podliježu obavezi obračuna amortizacije. Ukoliko je preduzeće u izvještajnom periodu provodilo postupak ponovne procjene sredstava koja podliježu obavezi godišnjeg amortizovanja, te informacije treba obavezno objaviti. Uprava treba objaviti i obračune amortizacije utvrđene na osnovici za amortizaciju kao istorijskom trošku i u alternativnom postupku-revalorizacijom vrijednosti sredstva za koja se vrši obračun amortizacije, te objaviti razlike amortizacije obračunate na naprijed prezentirane obračune. Preduzeće ima mogućnost umanjena amortizacije obračunate u alternativnom postupku ukoliko je iznos amortizacije obračunata na ovaj način veći od iznosa amortizacije obračunatog na istorijskom trošku. Iznosom razlike utvrđenim na naprijed prezentirani obračun se terete revalorizacione rezerve (rezerve kapitala) u korist neraspoređene dobiti.

Na sredstva koja kompanija namjerava otuđiti prodajom a koja ispunjavaju uslove evidentiranja po MSFI-5- sredstva namijenjena prodaji ne vrši se obračun amortizacije.

Sve prednje kao i ostale bitne informacije o amortizaciji sredstava za koja postoji obaveza periodičnog godišnjeg otpisivanja treba da budu objavljene u napomenama uz finansijske iskaze.

2.37. Ostali poslovni rashodi

Na ovoj bilansnoj pozicije se obuhvataju računi na kojima se registruje evidencija o rashodima preduzeća koji nijesu obuhvaćeni ostalim bilansnim pozicijama- troškovi doprinosa koji terete poslodavca, otpisi dugoročnih plasmana, gubici od prodaje osnovnih sredstava, gubici po osnovu prodaje dugoročnih ulaganja, rashodi iz ranijih godina, manjkovi, otpisi obrtnih sredstava i ostali do sada nespecificirani rashodi.

Troškovi tekućeg održavanja sredstava se procjenjuju o okviru ove grupe troškova, a ukoliko se radi o rekonstrukcijama i adaptacijama kojima se mijenjaju postojeći kapaciteti, odnosno doprinose određenim racionalnostima u eksploataciji sredstava ili mijenja namjena sredstava evidentiraju se kao povećanje vrijednosti materijalnih sredstava, na teret rashoda izvještajnog perioda.

U napomenama uz finansijske iskaze uprava treba da objavi strukturu i ostale bitne informacije o ostalim poslovnim rashodima koji se procjenjuju i objavljuju na ovoj bilansnoj poziciji u bilansu uspjeha za izvještajni period.

2.38. Umanjenje vrijednosti nekretnina postrojenja i opreme

Na ovoj bilansnoj poziciji obuhvataju se troškovi po osnovu umanjenja vrijednosti nekretnina , postrojenja i opreme. Ova pozicija je u direktnoj vezi sa bilansnom pozicijom Nekretnine, postrojenja i oprema iz bilansa stanja.

Na ovoj poziciji se vrši evidentiranje umanjenja sredstava po MRS 36- Nekretnine postrojenja i oprema kada preduzeće prihvata alternativni metod procjene sredstava iz ovog MRS. Kada je knjigovodstvena vrijednost veća od iznosa koji se može nadoknaditi (prodajom ili korišćenjem) treba utvrditi umanjenje vrijednosti sredstava, odnosno grupe sredstava -jedinice za stvaranje gotovine . Nadoknadivi iznos se utvrđuje upoređivanjem fer (tržišne) vrijednosti i upotrebne vrijednosti - neto sadašnja vrijednost diskontovanih budućih primitaka.

Ova bilansna pozicija je takođe u direktnoj vezi sa bilansnom pozicijom Revalorizacione rezerve iz bilansa stanja, jer ukoliko za sredstva za koje se utvrdi umanjenje vrijednosti postoji revalorizacioni višak imparitetni gubici se prvo umanjuju za iznos raspoloživih revalorizacionih rezervi a razlika iznad iznosa revalorizacionih rezervi se procjenjuje na ovoj bilansnoj poziciji. U napomenama uz finansijske iskaze uprava treba da objavi imparitetne gubitke priznate u bilansu uspjeha, imparitetne gubitke priznate u bilansu stanja preko računa revalorizacionih rezervi kao i razloge zbog kojih je izvršen obračuna imparitetnih gubitaka i da li je pri utvrđivanju upotrebne vrijednosti sačinjena projekcija budućih primitaka iz korisnog vijeka sredstva, kao i sve ostale bitne informacije koje se odnose na ovu bilansnu poziciju u bilansu uspjeha.

2.39. Ostali poslovni rashodi

Na ovoj bilansnoj poziciji obuhvataju se svi rashodi koji nijesu obuhvaćeni na prednjim pozicijama rashoda izuzev rashoda koji se tiču troškova finansiranja odnosno plasmana-kamate.

Ostali poslovni rashodi se procjenjuju po nominalnoj vrijednosti nastalih troškova u poslovanju. U napomenama uz finansijske iskaze uprava treba da objavi strukturu i iznose pojedinačnih i ukupnih rashoda koji se prezentiraju na ovoj bilansnoj poziciji, kao i sve ostale bitne informacije koje se odnose na ovu bilansnu poziciju u bilansu uspjeha.

2.40. Neto finansijski trošak

Ova bilansna pozicija obuhvata račune o evidenciji prihoda od kamata iz potraživanja od kupaca, prihoda od kamata na plasmane preduzeća, prihode po osnovu pozitivnih, rashode kamata iz poslovnih odnosa sa dobavljačima, rashoda po osnovu plaćanja cijene za korišćenje tuđih sredstava (kredita), negativne kursne razlike, kao i drugi finansijski rashodi.

Neto finansijski trošak se bilansira (procjenjuje i prezentira) u bilansu uspjeha kao razlika finansijskih prihoda i finansijskih rashoda u nominalnom iznosu , odnosno u iznosu nastalih rashoda, odnosno u iznosu ostvarenih prihoda. Ova pozicija u bilansu uspjeha može imati karakter prihoda ili rashoda što zavisi od odnosa računa koji sačinjavaju strukturu ove bilansne pozicije.

Ukoliko su ukupni finansijski prihodi za određeni period veći od finansijskih rashoda ovaj podatak se iskazuje kao pozitivna veličina- prihodnog karaktera i kao takva umanjuje gubitak iz poslovnih aktivnosti odnosno povećava profit iz poslovnih aktivnosti.

Ukoliko su ukupni finansijski rashodi za određeni period veći od finansijskih prihoda ovaj podatak se iskazuje kao negativna veličina-rashodnog karaktera i kao takva povećava gubitak iz poslovnih aktivnosti odnosno umanjuje profit iz poslovnih aktivnosti.

U napomenama uz finansijske iskaze uprava treba da objavi strukturu i ostale bitne informacije o ovoj bilansnoj poziciji u bilansu uspjeha za izvještajni period.

2.41.Porez na dobitak

Na ovoj poziciji obuhvata se tekući i odloženi porez na dobitak. Tekući porez je porez utvrđen u poreskom bilansu i koji predstavlja tekuću obavezu plaćanja poreza na dobitak. Porez na dobit u Crnoj Gori iznosi 9% i ima proporcionalni karakter , odnosno ova stopa je jedinstvena i primjenjuje se na sve iznose utvrđene oporezive dobiti. Odloženi porez predstavlja razliku poreza na dobit po poreskom bilansu i po računovodstvenom bilansu, po osnovu oporezivanja privremenih oporezivih razlika. Ukoliko je računovodstvena dobit veća od poreske dobiti odloženi porez se dodaje tekućem porezu i taj ukupan podatak se prezentira na ovoj bilansnoj poziciji, u ovoj varijanti odloženi porez ima karakter obaveze.

Ukoliko je računovodstvena dobit manja od poreske dobiti u tom slučaju odloženi porez se oduzima od tekućeg poreza i ta razlika se u bilansu uspjeha prezentira na ovoj bilansnoj poziciji, u ovom slučaju odloženi porez ima karakter sredstva.

U napomenama uz finansijske iskaze uprava treba da objavi sve relevantne informacije o ovoj bilansnoj poziciji u bilansu uspjeha za izvještajni period.

Detaljnija elaboracija vezana za odložene poreze prezentirana je u dijelu ovog akta koji se odnosi na odloženi porez u aktivi (sredstvo) i odloženi porez u pasivi (obaveza) bilansa stanja. Obaveze za tekući porez prezentiraju i priznaju u bilansu uspjeha u nominalnom iznosu, odnosno u iznosu utvrđenih obaveza kao u poreskom bilansu preduzeća za period izvještavanja.

2.42.Neto dobitak/gubitak od diskontinuiranog poslovanja

Na ovoj poziciji se iskazuje poslovni rezultat segmenta preduzeća koji više neće biti u poslovnoj funkciji preduzeća u cjelini, odnosno segment je prodat ili se namjerava prodati , odnosno vjerovatno će biti prodat. Poslovni rezultat prezentiran na ovoj bilansnoj poziciji u vidu jednog podatka u suštini predstavlja bilans uspjeha tog segmenta preduzeća.

Na prednji način se obezbeđuje analitička struktura poslovnog rezultata na dio preduzeća koji nastavlja poslovanje i dio preduzeća koji prestaje sa poslovanjem u budućem periodu.

Kvalitativna struktura poslovnog rezultata preduzeća u cjelini i poslovnog rezultata preduzeća prezentiranog iz njegovih segmenata uglavnom je različita ,a posebno je bitan uticaj na poslovni rezultat preduzeća segmenta koji više neće biti u poslovnoj funkciji.

2.43.Neto profit/gubitak za obračunski period

Na ovoj poziciji bilansa uspjeha prezentira se konačan iznos finansijskog rezultata za određeni period koji se utvrđuje najmanje jednom godišnje za period poslovne godine. Iznos na ovoj bilansnoj poziciji može imati karakter dobitka ili gubitka što zavisi od odnosa ostalih bilansnih pozicija bilansa uspjeha.

3 .BILANS STANJA

U ovom dijelu Izvještaja prikazali smo svaku poziciju iz Bilansa stanja , strukturalno sa podacima o početnom stanju , promjenama u izvještajnom periodu i konačnim stanjem na dan 31.12.2009. godine .Za svaku poziciju pojedinačno je data ocjena o validnosti procjene i prezentacije u predmetnom Bilansu stanja a sve na bazi dokaznog ispitivanja i izvedenih dokaza .

U nastavku dajemo prikaz Bilansa stanja naručioca revizije za izvještajni period sa prezentiranom strukturom svake bilansne pozicije koje su prikazane sa početnim stanjem ,promjenama u izvještajnom periodu , kao i stanjem na kraju godine .

AKTIVA AD „LUKA BAR“ NA DAN 31.12. 2009. GODINE

3.1. Nematerijalna imovina

	1.1.2009.	Povećanje	Smanjenje	31.12.2009.
Nematerijalna imovina (projekti)	242.991	9.046	-	252.037
Ispravka vrijednosti nematerijalne imovine	(5.868)	(50.408)	-	(56.276)
Ukupno:	237.123	(41.362)	-	195.761

Preduzeće na dan 31.12.2009. godine posjeduje nematerijalnu imovinu sadašnje vrijednosti u iznosu 195.761 EUR-a.Nematerijalna imovina se odnosi na projekte „Portus“, „Map“ i „Aplomb“. U okviru ovih projekata izrađena je studija „Logistička integracija subjekata transportnog sistema regiona, učešće intermodalnog transporta Crne Gore“, „Perspektive inter-regionalnog transportnog jedinstvenog sistema“. Dio sredstava za realizaciju ovih projekata obezbijeđen je iz sredstava međunarodnih donacija. Sadašnja vrijednost ovih projekata je sledeća :

Naziv	Nabavna vrijednost	Otpisana vrijednost	Sadašnja vrijednost
Projekat“ Portus“	120.024	29.873	90.151
Projekat „Map“	107.684	21.537	86.147
Projekat „Aplomb“	24.329	4.866	19.463
Ukupno :	252.037	56.276	195.761

Uvidom u dokumentaciju preduzeća utvrdili smo da je procjena i prezentacija ove bilansne pozicije korektna.

3.2. Materijalna imovina

	1.1.2009.	Povećanje	Smanjenje	31.12.2009.
Zemljište	35.671.850	-	5.360.331	30.311.519
Osnovno stado	13.691	2.160	5.786	10.065
Investicije u toku	1.259.638	1.012.841	1.424.612	847.867
Građevinski objekti	81.596.305	1.881	53.796.434	27.801.752
Oprema	5.061.393	15.007	3.511.344	1.565.056
Alat i inventar	1.505.840	-	309.588	1.196.252
Kancelarijska oprema	228.301	10.352	155.998	82.655
Namještaj i instalacije	208.022	21.513	81.047	148.488
Vozila	203.526	8.000	119.720	91.806
Ostala materijalna imovina	24.740	-	230	24.510
Investicione nekretnine	3.568.313	-	-	3.568.313
Ispravka vrijednosti građevinskih objekata	(1.413.547)	(1.176.274)	1.635.183	(954.637)
Ispravka vrijednosti opreme	(631.401)	(539.926)	715.561	(455.766)
Ispravka vrijednosti osnovnog stada	(3.756)	(4.433)	3.190	(4.999)
Ispravka vrijednosti alata i inventara	(236.400)	(227.751)	63.068	(401.083)
Ispravka vrijednosti kancelarijske opreme	(32.718)	(31.531)	41.250	(22.999)
Ispravka vrijednosti namještaja i instalacija	(30.242)	(28.009)	23.631	(34.620)
Ispravka vrijednosti vozila	(31.806)	(30.752)	35.207	(27.351)
Ukupno:	126.961.750.	(966.922)	(62.248.000)	63.746.828

Preduzeće na kraju izvještajnog perioda po knjigovodstvenoj evidenciji raspolaže sa materijalnim sredstvima: Zemljištem Lučke ekonomije u površini od 66.946 m² i zemljište na planini Sutorman u površini od 3.715 m². Pozicija zemljišta je smanjena iz razloga jer na dan 30.09.2009. godine izvršeno restrukturiranje preduzeća uz odvajanje uz osnivanje novog društva AD „Kontejnerski terminal i generalni tereti „ Bar kojem je pripalo zemljište površine 11.911,75 m² i vrijednosti od 5.360.331 EUR-a .

Preduzeće raspolaže građevinskim objektima i to sa poslovnim objektima , zatvorenim skladištima , drvnim terminalima, objektima ekonomije, radionicama, nastrešnicama i ostalim građevinskim objektima, sa pripadajućom opremom, sa evidencijom vrijednosti kao u gore prikazanoj tabeli.

Od strane preduzeća prezentiran nam je list nepokretnosti broj 472 KO Limljani, list nepokretnosti broj 2277 KO Novi Bar, list nepokretnosti 2285 KO Novi Bar, list nepokretnosti 2336 KO Novi Bar, list nepokretnosti 2349 Ko Novi Bar, list nepokretnosti 2341 Ko Novi Bar, list nepokretnosti 2340 KO Novi Bar, list nepokretnosti 2339 KO Novi Bar, list nepokretnosti 1147 KO Podgorica, list nepokretnosti 2349 KO Novi Bar, list nepokretnosti 2346 KO Novi Bar, list nepokretnosti 2348 KO Novi Bar, list nepokretnosti 2335 KO Novi Bar, list nepokretnosti 2343 KO Novi Bar , list nepokretnosti 982 KO Stari Bar, list nepokretnosti 1642 KO Mišići, list nepokretnosti 276 KO Polje. Posjedovni listovi još uvijek glase na cjelovito preduzeće iz razloga

što Direkcija za nekretnine nije izvršila upis dijela nekretnina na preduzeće AD „ Generalni tereti i kontrjnerski terminal“ Bar.

Preduzeće na dan 31.12.2009. godine raspolaže sa sledećim Investicijama u toku :

Red.br.	Naziv	Iznos
1.	Avans za osnovna sredstva u CG	250.629
2.	Avans za osnovna sredstva Srbija	134.872
3.	Avans za osnovna sredstva u inostranstvu	28.892
4.	Avans za stanove (zgrada B-3)	101.680
5.	Ulaganje u zgrade i poslovne prostore	209.000
6.	Ulaganje u opremu	92
7.	Kamenolom Volujica	207.177
8.	Ulaganje u projekat UNCOSS	1.366
9.	Ulaganje u projekat WATERMODE	6.599
10.	Ulaganje u projekat DEVELOP MED	8.751
11.	Avans za izgradnju zgrade A-2 (Stanovi)	34.300
12.	Ispravka vrijednosti datih avansa	(135.492)
13.		
Ukupno :		847.867

Avansi za osnovna sredstva u Crnoj Gori se odnose na date avanse preduzeću YU Briv Kotor u iznosu od 248.412 EUR-a , BPS Computers Bar u iznosu od 570 EUR-a , Confiva doo 918,45 EUR-a , Intersta Podgorica u iznosu od 297 EUR-a , leotarcomerc Bar u iznosu od 263 EUR-a i Mobileland Bar u iznosu od 168 EUR-a .

Avansi za osnovna sredstva u Srbiji se odnose na preduzeće ATM Control beograd u iznosu od 28.272 EUR-a i preduzeće Montvik Pančevo u iznosu od 106.600 EUR-a .

Avansi za osnovna sredstva u inostranstvu se odnose se na dati avans preduzeću Vlašić MG Travnik dok se avans za stanove u zgradi B-3 i avans za izgradnju zgrade u zgradi A-2 odnosi na date avanse Preduzeću ZIB Bar .

Naručilac revizije je izvršio indirektan otpis potraživanja po osnovu avansa u iznosu od 135.492 EUR-a .Na ispravci vrijednosti datih avansa proknjižen je iznos od 106.600 EUR-a koji se odnosi Na Montvik Pančevo i iznos od 28.892 EUR-a koji se odnosi na Vlašić MG Travnik . Sve investicije u toku su uredno popisani na dan 31.12.2009. godine .

Preduzeće na dan 31.12.2009. godine raspolaže građevinskim objektima ukupne vrijednosti 27.801.752 EUR-a .Na osnovu odluke o restrukturiranju putem odvajanja uz osnivanje novog društva preduzeće je odvojilo dio svoje imovine neophodne za obavljanje djelatnosti novog preduzeća od čega na građevinske objekte otpada iznos od 53.794.396 EUR-a što predstavlja nabavnu vrijednost ustupljenih objekata .

Preduzeće na dan 31.12.2009. godine raspolaže opremom ukupne vrijednosti 1.565.056 EUR-a .Na osnovu odluke o restrukturiranju putem odvajanja uz osnivanje novog društva preduzeće je odvojilo dio svoje imovine neophodne za obavljanje djelatnosti novog preduzeća od čega na opremu otpada 2.606.220 EUR-a , alat i inventar 305.578 EUR-a , Kancelarijsku opremu 79.934 EUR-a , namještaj i instalacije 68.475 EUR-a , vozila 59.300 EUR-a i ostalu materijalnu imovinu u iznosu 130 EUR-a .Ukupna vrijednost opreme i inventara koja je prenesena Novom preduzeću iznosi **3.119.637** što pedstavlja nabavnu vrijednost ustupljene opreme . Ukupna nabavna

vrijednost opreme i građevinskih objekata koja je ustupljena preduzeću AD „Kontejnerski terminal i generalni tereti „ Bar iznosi **56.914.033** EUR-a , od ovog iznosa na građevinske objekte se odnosi **53.794.396** EUR-a , a na opremu , instalacije i inventar se odnosi **3.119.637** EUR-a .

Sadašnja vrijednost ustupljene opreme i građevinskih objekata iznosi 54.608.655 EUR-a , što zajedno sa ustupljenim zemljištem u vrijednosti od 5.360.331 EUR-a i ustupljenim potraživanjem po osnovu datih dugoročnih kredita u iznosu od 4.587.770 EUR-a daje iznos ustupljenih osnovnih sredstava sadašnje vrijednosti od 64.383.203 EUR-a .

Preduzeće na dan 31.12.2009. godine raspolaže alatom i inventarom sadašnje vrijednosti u iznosu od 1.196.252 EUR-a , kancelarijskom opremom sadašnje vrijednosti u iznosu od 82.655 EUR-a , namještajem i instalacijama u iznosu od 148.488 EUR-a ,vozilima vrijednosti 91.806 EUR-a , ostalom materijalnom imovinom u iznosu od 24.510 EUR-a i investicionim nekretninama u iznosu od 3.568.313 EUR-a .

Ispravka vrijednosti materijalne i nematerijalne imovine preduzeća za poslovnu 2009 godinu iznosila je 2.089.086,00 EUR-a.

Preduzeće je na dan 31.12. 2009. godine formiralo popisne komisije i u skladu sa Zakonom o Računovodstvu i Reviziji izvršilo popis materijalne imovine , te usaglašavanje knjigovodstvenog stanja sa popisom, utvrđen je rezultat popisa po organizacionim cjelinama, te sačinjeni pojedinačni izvještaji popisnih komisija sa ustanovljenim manjkovima, viškovima i predlozima za rashod i iste dostavili centralnoj popisnoj komisiji. Centralna popisna komisija je objedinila svoje izvještaje o popisu po vrstama sredstava i o tome sačinila Izvještaj o popisu imovine „Luke Bar“ AD Bar na dan 31.12.2009 godine.

Preduzeće je obezbijedilo evidenciju o svim nepokretnostima pojedinačno u kojima postoje podaci o nabavnoj vrijednosti sredstava , rezidualnoj vrijednosti sredstava, stopi amortizacije, otpisanoj vrijednosti , sadašnjoj vrijednosti, kao i podatak o kvadraturi nepokretnosti koja je u skladu sa podacima iz listova nepokretnosti u kojima su evidentirane iste.

S obzirom na sve prethodno iznesene konstatacije smatramo da je procjena i prezentacija ove bilansne pozicije korektna.

3.3. Dugoročni finansijski plasmani

	1.1.2009.	Povećanje	Smanjenje	31.12.2009.
Dugoročni krediti u zemlji	8.416.502	2.062.560	6.448.216	4.030.846
Učešće u kapitalu drugih pravnih lica	1.016	-	77	939
Učešće u kapitalu povezanih pravnih lica	-	845.665	-	845.665
Ukupno:	8.417.518	2.908.225	6.448.293	4.877.450

Na poziciji dugoročnih finansijskih plasmana (dugoročni krediti u zemlji) evidentirana su potraživanja za date kredite radnicima za stanove i kuće .

Preduzeće raspolaže preciznom evidencijom po imenima radnika sa brojem ugovora, visinom rate, otplaćenom iznosu i preostalom iznosu dugovanja.

Na dan 30.09.2009. godine preduzeće je ustupilo potraživanja po osnovu datih dugoročnih kredita u iznosu od 4.587.770 EUR-a novoformiranom preduzeću AD „Kontejnerski terminal i generalni tereti „ Bar.

Na poziciji učešće u kapitalu drugih pravnih lica evidentirane su akcije kojima preduzeće raspolaže na dan 31.12.2009. godine u preduzeću „Dunavskog projektnog centra“ doo vrijednosti od 939,00 EUR-a. Ova pozicija je usaglašena u skladu sa MRS 39.

Na poziciji učešće u kapitalu povezanih pravnih lica evidentirani su ulazi u novoformiranim preduzećima doo „Informatika i komunikacije „ u iznosu od 60.213 EUR-a , doo „Obezbeđenje i protivpožarna zaštita“ u iznosu od 50.114 EUR-a , doo „PIOB“ u iznosu od 710.336 EUR-a i učešće u kapitalu preduzeću AD „Kontejnerski terminal i generalni tereti „ Bar u iznosu od 25.000 EUR-a .

S obzirom na sve prethodno iznesene konstatacije smatramo da je procjena i prezentacija ove bilansne pozicije korektna.

3.4. Odložena poreska sredstva

	1.1.2009.	Povećanje	Smanjenje	31.12.2009.
Odloženi porezi	89.359	-	74.924	14.435
Ukupno:	89.359	-	74.924	14.435

U skladu sa MRS 12 na ovoj poziciji se iskazuju iznosi poreza na dobit koji mogu da se povrate u narednim godinama , a koji se javlja po osnovu odbitnih privremenih razlika. Privremene razlike nastaju zbog različitog obračuna amortizacije u računovodstvene i poreske svrhe koje kao efekat u izvještajnoj 2009 godini kod AD „Luke Bar“ Bar imaju odloženu poresku obaveza u iznosu od 74.924 ,00 EUR-a.Na dan 31.12.2009. godine izvršeno je prebijanje odloženih poreskih sredstava i odloženih poreskih obaveza , tako da stanje na dan bilansiranja iznosi 14.435 EUR-a odloženih poreskih sredstava .

S obzirom na sve prethodno iznesene konstatacije smatramo da je procjena i prezentacija ove bilansne pozicije korektna.

3.5..Zalihe

	1.1.2009	Povećanje	Smanjenje	31.12.2009.
Roba u prometu na veliko	-	843.664	843.664	-
Roba u prometu na malo	91	13.534	13.128	497
Zalihe materijala	336.774	777.065	1.080.950	32.889
Zalihe rezervnih djelova	572.026	136.568	662.149	46.445
Zalihe alata i inventara	55.530	181.209	229.678	7.061
Zalihe gotovih proizvoda	5.810	17.060	13.172	9.698
Ukupno:	970.231	1.969.100	2.842.741	96.590

Na dan 31.12.2009 godine preduzeće AD „Luka Bar“ Bar na zalihama je imalo materijal, alat i inventar, auto gume i HTZ opremu i gotove proizvode (tovne svinje), sa vrijednošću kao u gore prikazanoj tabeli.

Pozicija zaliha je smanjena iz razloga jer na dan 30.09.2009. godine izvršeno restrukturiranje preduzeća uz odvajanje uz osnivanje novog društva AD „Kontejnerski terminal i generalni tereti „ Bar kojem je pripalo 813.392,94 EUR-a zaliha po diobnom bilansu . Uvidom u dokumentaciju preduzeća utvrdio sam da preduzeće zadužuje zalihe prilikom nabavke robe od dobavljača . Zaduženje se vrši po nabavnoj cijeni bez poreza na dodatu vrijednost .

Prilikom izdavanja robe iz magacina za izdatu robu sastavlja se magacinski izlaz koji se potpisuje od strane magacionera kao izdavaoca materijala , inventara, auto guma i HTZ opreme , kao i lica koje preuzima robu iz magacina.

Naručilac revizije je organizovao i sproveo popis zaliha na dan 31.12.2009 godine i o tome sačinio popisne liste, a komisije za popis su sačinile izvještaje o izvršenom popisu. Uvidom u popisni elaborat i ostalu prateću dokumentaciju, kao i neposrednim prisustvom popisu zaliha uvjerio sam se da knjigovodstveno stanje zaliha odgovara popisanom stanju zaliha na dan 31.12.2009 godine.

S obzirom na sve prethodno iznijete konstatacije smatramo da je procjena i prezentacija ove Bilansne pozicije korektna.

3.6. Potraživanja

	1.1.2009. poč.stanje	Povećanje	Smanjenje	31.12.2009.
Kupci u zemlji	4.585.216	8.579.639	8.148.667	5.016.188
Kupci u zemlji Srbiji	465.799	1.257.548	1.361.787	361.560
Potraživanja od Kontejnerskog terminala	-	25.603	3.412	22.191
Ispravka vrijednosti kupaca u zemlji	(536.585)	(94.237)	8.610	(622.212)
Devizni kupci	1.969.033	5.531.736	6.058.210	1.442.559
Kursne razlike	760	-	4	756
Ispravka vrijednosti deviznih kupaca	(76.180)	-	3	(76.177)
Potraživanja od zaposlenih	124.617	142.382	199.402	67.597
Potraživanja po osnovu avansnog plaćanja dobavljačima	200.967	72.022	64.380	208.609
Ispravka vrijednosti datih	(170.504)	-	-	(170.504)

avansa				
Ostala potraživanja potraživanja	359.573	-	-	359.573
Ukupno:	6.922.696	15.514.693	15.827.249	6.610.140

Potraživanja od kupaca zemlji se odnose na sledeće kupce :

KUPCI U CRNOJ GORI

RED. BR.	NAZIV KUPCA	SALDO
1	CIJEVNA COMERC-PODGORICA	41.451,39
2	FILIP KLJAJIĆ-KRAGUJEVAC	-8,00
3	SAROMA DOO-BAR	2.533,05
4	8 MART-BAR	-574,61
5	AD MARINA-BAR	20.008,21
6	ADARCO LIMITED-BAR	142,50
7	ADRIATIC COSMOR SHIPPING-BAR	214,40
8	ALKOPROM DOO HERCEG NOVI	533,08
9	APROŠPED-BAR	2.119,50
10	AQUAPARK DOO-BUDVA	154.438,09
11	ARSO MILIĆ DOO-PODGORICA	212,97
12	ASKO-IMPORT MONTENEGRO-BUDVA	69.824,11
13	ATLANT AGENT DOO-BAR	7.589,96
14	ATLAS AMBASADOR DOO-BEOGRAD	111,00
15	ATLETSKI KLUB NIKŠIĆ-NIKŠIĆ	302,00
16	AUTO REMONT OSMANAGIĆ-PODGORICA	1.432,08
17	B&M ŠPED-PODGORICA	1.419,50
18	BALTIC DOO-SAMOBOR	-4,80
19	BARANKA-BAR	219,80
20	BASTION COMPANY DOO-KOTOR	244,80
21	BEMAX DOO-PODGORICA	4.617,69
22	BEOGRADSKA POSLOVNA ŠKOLA-BEOGRAD	633,10
23	BINASA-BAR	13.580,68
24	BIROMAX-BAR	421,20
25	BLUE-BELL-BAR	3.529,71
26	BOBUS DOO-PODGORICA	610,50
27	BOKSERSKI SAVEZ CRNE GORE-PODGORICA	2.962,40
28	BOLNICA BLAŽO ORLANDIĆ-BAR	-92,40
29	SANCUN-SPED DOO BAR	42.772,74
30	CARINARNICA-BAR	11.763,32
31	CENTAR BEZBJEDNOSTI-POG.POLICIJA- BAR	296,40
32	CENTROJADRAN-BAR	13.343,26
33	CENTROPROIZVOD CG-BAR	5,00
34	CEROVO DOO	381,26
35	CRNAGORAPUT-PODGORICA	11.412,50
36	CRNOGORSKI OLOIMPIJSKI KOMITET-PODGORICA	-1.974,60
37	DALMACIJA CEMENT-MONTENEGRO-PODGORICA	154.252,63
38	DATA PROJEKT ELEKTRONIK-BAR	234,00
39	DAVIDŠPED-BAR	4.717,31
40	DENDROS DOO-PODGORICA	3.978,00
41	DIBIEM-BAR	7.486,97
42	DIGIT RAČUNARSKI INŽINJERING-BEOGRAD	374,80

43	DMD DELTA-PODGORICA	975,78
44	DOM ZDRAVLJA-BAR	217,72
45	AGENCIJA ŠČEKIĆ DOO-PODGORICA	5,00
46	DOO HALIOTIS-BAR	34,00
47	DVOJAC-BAR	2.926,01
48	ELMAG-PODGORICA	37,50
49	EMS MAROVIĆ DOO-BAR	27.962,89
50	ENMON-TIVAT	39,34
51	ERSTE BANKA AD-PODGORICA	96,80
52	EXING-PODGORICA	1.897,55
53	FAB LIVE-PODGORICA	229.465,20
54	FABRICIS DR DOO-PODGORICA	250,80
55	FADIS-BAR	2.621,62
56	FAKULTET ZA POSLOVNI MENADŽMENT-BAR	2.802,70
57	FAKULTET ZA TURIZAM, HOTELIJERSTVO I TRG.	38,80
58	FERAGENT-BAR	3.387,32
59	FIZIČKO LICE-BAR	263,25
60	FK IBAR-ROZAJE	445,00
61	FK MORNAR-BAR	3.363,73
62	FORTESA-ULCINJ	4.330,60
63	GENSHACOMPANY DOO-ULCINJ	11.738,71
64	KAP PODGORICA	436.234,23
65	GMG BJELISI DOO-BAR	2.729,40
66	GORBIS TRAVEL-HERCEG NOVI	36,00
67	GP ZLATIBOR-GRADNJA-PODGORICA	201,01
68	HEINEKEN IMPORT MONTENEGRO DOO-PODGORICA	715,23
69	HEMOSAN BAR	45.428,06
70	HORIZON LOGISTICS-BAR	22,48
71	HUB DACIA LIMITED-CYPRUS-LIMASSOL-	90,00
72	INSA ŠPED-BAR	1.109,66
73	INTERLOG DOO BAR	17.643,60
74	INTERVIVOS-BAR	3.449,99
75	INTERŠPED-PODGORICA	-41,40
76	IOM MEĐUNARODNA ORGANIZACIJA ZA MIGRACIJU	67,59
	IZBOR AD-BAR	1.238,47
78	JADRAN-BAR	1.206,97
79	JADROAGENT-BAR	12.172,72
80	JAHOVIĆ DOO-BAR	2.031,16
81	JAVORAK-NIKŠIĆ	5.124,38
82	JUGOAGENT-BAR	34,00
83	JUGOAGENT M-BAR	-804,83
84	JUGOBICIKL-PROMET TRGOVINSKO DOO-PODGORICA	24.873,60
85	MONTENEGRO DEFENCE INDUSTRY DOO-PODGORICA	2.740,20
86	JUGOINSPEKT-PODGORICA	4.190,14
87	JUGOINSPEKT-BEOGRAD	66,60
88	JUGOPETROL KOTOR	19.323,87
89	JUS-MONT-BUDVA	-619,20
90	K&K ELECTRONIC MONTENEGRO DOO TEHNOM	-3.952,95
91	KIPS- PODGORICA	166,84
92	KK NIKŠIĆ DOO -NIKŠIĆ	2.208,90
93	KOLOSEUM-BAR	258,72
94	KOMERC KEKA-BAR	5.714,53
95	KOMERC KORMAN DOO-PODGORICA	1.210,51
96	KONTEJNERSKI TERMINAL I GENERALNI TERETI	169.413,58
97	KOŠARKAŠKI SAVEZ CRNE GORE-PODGORICA	-5.000,00

98	KRISMA TRADE-PODGORICA	435,40
99	KRUŠO-HERCEG NOVI	3.784,35
100	KULTURNI CENTAR -BAR	4.001,40
101	L&L COMPANY DOO- ULCINJ	10.466,12
102	LEDEXTOURS ŠPED-BAR	1.195,72
103	LOVČEN ŠPED-BAR	308,00
104	LUKA DUNAV PANČEVO-PANČEVO	-512,50
105	LUKANA DOO EXPORT IMPORT-GOLUBOVCI	9.316,86
106	LUKOIL MONTENEGRO-PODGORICA	1.237,49
107	MAKOŠPED-BAR	112,60
108	MAN TRANS DOO DRAGAN LAKIČEVIĆ-BAR	2.843,14
109	MARESPED C.O. -BAR	18.327,24
110	MAT-TRANS DOO NIKŠIĆ	164,72
111	MAT COMPANY DOO PLJEVLJA	794,99
112	MY TRAVEL-NIKŠIĆ	-276,39
113	MEDITERAN-BAR	1.068,85
114	MEDITERAN SHIPPING-BAR	21.804,88
115	MEGA FOOD DOO-PODGORICA	8.553,67
116	MELGONIA NOVA PRIMORKA DOO-BAR	65,90
117	METRIMONT DOO -BUDVA	354,18
118	MIBROS DOO-BAR	2.369,35
119	MIDLAND STEEL TRADING-NIKŠIĆ	74.922,97
120	MINISTARSTVO ODBRANE CRNE GORE-PODGORICA	1.124.370,00
121	MINISTARSTVO RADA I SOC. STARNJA-PODGORICA	3.642,00
122	MINISTARSTVO UREĐENJA PROSTORA I ŽIVOT.SREDINE	34,20
123	MISEDOP-PODGORICA	148,40
124	MM FRIENDSHIP COMPANY DOO-BAR	383,40
125	MNT WATCHES DOO-PODGORICA	16.776,03
126	MONDEOŠPED DOO BAR	9.855,45
127	MONT GRO TOBACCO DOO-BAR	234,04
128	MONT ITALY GROUP-BAR	61.747,92
129	MONTAVAR-METALAC-NIKŠIĆ	228,46
130	MONTE CONTO DOO- BAR	4.834,90
131	MONTE MLIN ŠAJO-DANILOVGRAD	8.183,91
132	MONTEAGENT-PODGORICA	1.307,23
133	MONTENEGRO BONUS-CETINJE	510.677,75
140	MONTENEGRO EXPRESS-BUDVA	64,00
141	MONTENOMAKS CONTROL&LOGISTICS-HERCEG NOVI	-1.543,75
142	MONTEVJENIKO-NIKŠIĆ	17,22
143	MONTESPED DOO-BAR	12.984,97
144	MORNAR BASCET DOO-BAR	8.370,66
145	MOTUS M DOO-BAR	4.883,90
146	MP MARKETING-PODGORICA	1.911,77
147	MSK-CG, SLOBODNA ZONA-BAR	4.457,36
148	MULTI-PRINT-BAR	22,00
149	MUP CRNE GORE-PODGORICA	126,19
150	NEIMAR INŽENJERING DOO-PODGORICA	7.488,00
151	NEKSAN-NIKŠIĆ	233,19
152	NESSWOOD DOO-BAR	8.492,72
153	PRVA BANKA CG AD-PODGORICA	4.699,56
154	NIMONT-BAR	53.721,75
155	NN&L DOO-BAR	3.279,88
156	NORD DAL-BAR	9.955,65
157	NORDIC-BAR	4.103,56
158	NORMA DOO BUDVA	11,70

159	NPCO DOO-BEOGRAD	8.782,02
160	NVO ADRIA-BAR	137,80
161	ODBOJKAŠKI KLUB LUKA BAR-BAR	-6.967,48
162	ODBOJKAŠKI SAVEZ CRNE GORE-BAR	-644,30
163	ODBOR ZA IZGRADNJU HRAMA-BAR	3.998,83
164	ODYSSEE GRADNJA DOO-BAR	34,00
165	OFK-BAR-BAR	25,20
166	OKEANGOLD DOO-BAR	189.363,81
167	OLIKO DOO-PODGORICA	8.153,46
168	OMC COMPANY DOO-BAR	67.828,70
169	OPTIMUM-COMPANY-BAR	14.943,20
170	OPŠTINSKO SINDIKALNO POVJRENISTVO-BAR	406,70
171	ORION ŠPED-PODGORICA	2.260,06
172	OSNOVNI SUD-BAR	442,20
173	OSNOVNI SUD-KOTOR	33.225,80
174	OSNOVNI SUD ULCINJ	1.579,50
175	PACORINI MONTENEGRO-BAR	9.769,92
176	PAMEX DOO -KOTOR	34,00
177	PANTOMARKET DOO-HERCEG NOVI	-12,00
178	PANŠPED CG-BAR	2.514,68
179	PAPE-CETINJE	69,69
780	ŠPEDICIJA PETROVIĆ DOO-BAR	4.102,18
181	PIROS DOO-PODGORICA	3.154,00
182	PLAYMAKER DOO-BAR	70.223,35
183	POP FRUIT-GOLUBOVCI	2.226,57
184	PORESKA UPRAVA CENTRALA-PODGORICA	66,60
185	PRIMORKA PROIZVODNJA HLJEBA I PECIVA DOO-BAR	626,69
186	PRIMORKA FABRIKA ULJA DOO-BAR	551,49
187	PRIMUS-ELEKTRONICS-ULCINJ	1.000,00
188	PRIVE PETROL-PODGORICA	43.728,75
189	PRIMADURA FLOORS DOO -BAR	10.435,01
190	PUT-BAR	1.326,60
191	BARSKA PLOVIDBA AD-BAR	30.544,43
192	R&P AGENT-BAR	76,00
193	RAIN MANAGMENT DOO-PODGORICA	14.105,96
194	RAZNI KUPCI-BAR	2.431,94
195	RAZNI KUPCI-ELEKTRONSKO PLAĆANJE- BAR	-1.728,91
196	RIBARSTVO -RIJEKA CRNOJEVIĆA	779,08
197	RIPŠPED-BAR	14.388,38
200	ROKŠPED DOO-PODGORICA	117,00
201	RUKOMETNI SAVEZ CRNE GORE-PODGORICA	4.484,50
202	SAN FRANCISKO -PODGORICA	55.967,03
203	SAVA TRANS DOO CETINJE	354,15
204	SHIP STAR-BIJELA	107,78
205	SIRTI MONT DOO-BAR	575,29
206	SISTEM DOO-PODGORICA	785,42
207	SKUPŠTINA OPŠTINE BAR	65.137,55
208	SOLANA BAJO SEKULIĆ-ULCINJ	21.532,50
209	SOLARIS-BIJELO POLJE	891,37
210	MANEX ŠPEDICIJA-HERCEG NOVI	2.266,54
211	STONOTENISKI SAVEZ CRNE GORE	742,00
212	SUTOMORE PETROL/SUTOMORE	722,08
213	SWIM-BAR	335,14
214	TCK MONTENEGRO DOO-PODGORICA	516,18
215	TERMOELEKTRANE I KOPOVI-KOSTOLAC	-168,80

216	TERMOELEKTRO-MONT DOO-PODGORICA	619,69
217	THE-ONE MONTENEGRO-ULCINJ	5.463,90
218	TOP STIL DOO-BAR	103,70
219	TRADE LOGISTICS-BAR	697,89
220	TRANSAGENT-BAR	1.569,15
221	TRANSPETROL-PODGORICA	2.395,60
222	TRANŠPED-MONTENEGRO-ULCINJ	71,18
223	TRI-M-NOVI SAD	98,10
224	TURISTIČKA ORGANIZACIJA-BAR	340,80
225	UDRUŽENJE PROFESIONALNIH RIBARA	3.894,00
226	UNISTAR DOO-PODGORICA	348,09
227	UPRAVA CARINA CRNE GORE-PODGORICA	601,68
228	UPRAVA POLICIJE-SEK.ZA LJUDSKE RESURSE	3.358,61
229	UPRAVA POLICIJE -BAR	170,31
230	UPRAVA POLICIJE-SLUŽBA ZA KNJIGOV. I INVE.	4.904,97
231	VAGA-BAR	-0,24
232	MONT-VALERI-PODGORICA	39.334,67
233	VEKTRA MONTENEGRO-PODGORICA	65.505,40
234	VIRMONT DOO-BAR	984,40
235	VODOVOD I KANALIZACIJA-BAR	6.295,75
236	VOJSKA CRNE GORE MORNARIČKA BAZA	244.708,68
237	VOLI DOO-PODGORICA	50.235,41
238	XXL RUMIJA-RESTORAN-BAR	-19,70
239	YC JUG DOO-BAR	6.414,21
240	YU BRIV-KOTOR	2.088,69
241	YU LOVČEN DOO BAR	408,36
242	ZALJEVO KOMERC-BAR	37.871,73
243	ZAVOD ZA IZGRADNJU BARA-BAR	2.209,92
244	ZAVOD ZA ZAPOSŁJAVANJE CRNE GORE-PODGORICA	9.669,22
245	ZEN ŠPED-BAR	14.240,16
246	ZETAGRADNJA DOO-PODGORICA	272,00
247	ZETATRANS-PODGORICA	2.231,68
248	ŠESTANI COMMERCE DOO BAR	947,10
249	ŠKOLA ZA OS.BALETSKO OBRAZOVANJE	2.257,20
250	ŠKURIĆ GROUP-BAR	100,00
251	ŠPEDICIJA DIOD-BAR	3.052,67
252	ŠČEKIĆ-TRGOV. DRUŠTVO-PODGORICA	5,00
253	ŽELJEZARA-NIKŠIĆ	154.769,53
254	ŽELJEZNICA CRNE GORE-PODGORICA	11.970,61
255	ŽELJEZNIČKA INFRASTRUKTURA CRNE GORE	-0,09
256	ŽELJEZNIČKI PREVOZ CRNE GORE-PODGORICA	905,50
		5.016.188,01

Ukupan iznos potraživanja od kupaca u zemlji iznosi na dan 31.12.2009. godine 5.016.188,01 EUR-a .

Potraživanja od kupaca u Srbiji se odnose na sledeće kupce :

KUPCI U ZEMLJI SRBIJI

1	LOKOMOTIVA-BEOGRAD	1.394,15
2	AKTEOTRADING LTD-LIMASSOL	71.657,50
3	ATLAS AMBASADOR DOO-BEOGRAD	-133,20
4	CENTROPROIZVOD-BEOGRAD	34,85
5	ECCOLO DOO-BEOGRAD	14.915,20
6	ENMON-BEOGRAD	-488,73
7	ERAKOVIĆ DOO-KULA	19.799,93
8	EURO GAS DOO-SUBOTICA	23.474,88
9	EUROPOLIS DOO-ZEMUN	242,57
10	FASTOM DOO-NOVI SAD	20.149,20
11	GRANIMPEKS-BEOGRAD	65.384,59
12	HUB DUNAV DOO-BEOGRAD	222,30
13	INTERNATIONAL CG-BEOGRAD	8.859,92
14	JUGOIMPORT-SDPR-NOVI BEOGRAD	17.910,42
15	JUGOINSPEKT-BEOGRAD	724,75
16	LORAL-BEOGRAD	27.333,23
17	MDD GROUP DOO EXPORT-IMPORT NOVI SAD	28.476,05
18	MONTVIK-PANČEVO	14.508,80
19	MOTUS PLUS DOO-BEOGRAD	975,78
20	VIZAHEM-BEOGRAD	8.366,88
21	SOJAPROTEIN-BEČEJ	4.639,24
22	TRRANSJUG-BEOGRAD-BAR	79,56
23	TRGO DUKA DOO-KRALJEVO	17.250,71
24	ZASTAVA AUTOMOBILI AD KRAGUJEVAC	15.781,13
25		361.559,71

Ukupan iznos potraživanja od kupaca u Srbiji iznosi na dan 31.12.2009. godine 361.559,71 EUR-a .

Potraživanja od deviznih kupaca se odnose na sledeće kupce:

DEVIZNI KUPCI

1	A.P. MOLLER-MAERSK A/S DENMARK-KOPENHA	-8.604,00
2	BWA DOO-KOTOR	743,40
3	ADRIATIC COSMOR SHIPPING-BAR	40.709,44
4	AGROIMPEX IMPORT EXPORT GMBH AUSTRIA-	58.326,42
5	ALPHA SHIPPING&CHARTERING AGENCY-BAR	103,81
6	ANCHOR-BAR	1.291,48
7	ATLANT MONT LTD-SEJSSELSKA OSTRVA	7.649,46
8	BAR CONTAINER SERVICE DOO -BAR	22.771,58
9	BOKA-ADRIATIC LTD-BIJELA	306,00
10	CAPRIS DOO-BAR	9.586,32
11	CHROMA TRADING LTD-CYPRUS-LIMASSOL	1.092,78
12	CONNELL VENTURES INC-TORTOLA	52.129,35

13	CORETEQ LTD-TORTOLA	13.515,36
14	DIBIEM -BAR	987,52
15	DM LIMITED-SEJSELSKA OSTRVA	5.697,68
16	EMBORG FOODS A/S-DK-9230 SVENSTRUP	89.492,96
17	FABRIKA MAZIVA-KRUŠEVAC	3.854,03
18	FADIS-BAR	1.965,57
19	GEZAIRI TRANSPORT (OVERSEAS) ATIEH BLDG L	11.784,46
20	HUB DACIA LIMITED-CYPRUS-LIMASSOL	6.038,65
21	IMERI SHPK-KOPLIK	8.019,18
22	INTERAGENT-BAR	13.980,92
23	INTERCASA ROCCOBAROCO DOO-BAR	22.932,00
24	INTERGLOBEX TRADING CO -GIBRALTAR	1.420,50
25	INTERLOG DOO- BEOGRAD	78,00
26	INTERLOG DOO- BAR	5.798,48
27	INTERNATIONAL LOGISTICS&CHARTERING GMBH	5.029,72
28	INTERTOOLS SA-PANAMA CITY	322,92
29	JADROAGENT-BAR	54.628,76
30	JADROAGENT-ON BEHALF OF CMA CGM FRANCE	8.470,77
31	JUGOAGENT M-BAR	22.560,21
32	MONTENEGRO DEFENCE INDUSTRY DOO-	734,09
33	KAUNAS TIEKIMAS AD FILIJALA-KAUNAS	3.350,40
34	KOTORMAR DOO-KOTOR	2.469,92
35	LIBURNIA POMORSKA AGENCIJA DOO-OPATIJA	-120,90
36	MEDITERAN SHIPPING-BAR	3.884,00
37	MEDITERANSKA BRODSKA KOMPANIJA MSC	315,64
38	MEDITERRANEAN CONTAINER SERVICES	-1.409,30
39	MEDITERRANEAN SHIPING COMPANY-GENOVA	70,47
40	MERCUR& CO LTD -BAR	12.534,93
41	MONTENEGRO BULK TERMINAL DOO-BAR	984,69
42	NEWORLD OVERSEAS LIMITED-BAR	2.547,38
43	NIMONT-BAR	34.673,43
44	OSNOVNI SUD KOTOR	439.954,47
45	PACORINI MONTENEGRO-BAR	70.831,99
46	PEN-EXPRESS-BAR	45,70
47	PLAYMAKER DOO-BAR	3.775,46
48	PORTOLEVANTE EASTERN S.C.A.R.L.-MARGHEP	43.700,00
49	PRIMA MONTENEGRO-PODGORICA	819,00
50	PROTONEX-OVERSEAS LTD XENIOS COMMERC	5.227,43
51	R&P AGENT-BAR	979,07
52	RASTODER DOO-LJUBLJANA	20.003,93
53	SALSTON ENGINEERING LTD NIKOZIJA-KIPAR	27.621,34
54	SAPPHIRE TRADING LLC-NEW CASTLE	16.965,00
55	SOCRATES INTERNATIONAL LTD-BRITISH VIRGI	244.163,28
56	TARALLIFICO ARTIGIANALE PUGLIESE-BAR	18.644,44
57	TRADE LOGISTICS-BAR	-1.083,93
58	TRADEWAYS DOO-KOPER	26,40
59	TRANS AGENCY SA-PANAMA CITI	46,00
60	TRANSAGENT-BAR	3.598,72
61	TRANTER ITERNATION CORP-CITY OF DOVER	14.309,79
62	UNITED ARAB SHIPPING CO.(SAG) C/O INTERLINE	1.440,00
63	VEKTRA MONTENEGRO-PODGORICA	2.944,14
64	VIDEX GROUP DOO-PODGORICA	4.090,23
65	VIRTUAL CHANNEL USA-DES PLAINES IL 60016	1.738,30
		1.442.559,24

Ukupan iznos potraživanja od deviznih kupaca iznosi na dan 31.12.2009. godine 1.442.559,24 EUR-a .

Za dio potraživanja čija naplata nije izvjesna preduzeće je izvršilo ispravku vrijednosti kupaca u zemlji u iznosu od 622.212 EUR-a , kao i ispravku deviznih kupaca u iznosu od 76.177 EUR-a . Ovaj podatak predstavlja kumulativnu ispravku potraživanja od kupaca u tekućoj godini , kao i u prethodnim godinama Za ovaj ukupan iznos preduzeće je teretilo troškove poslovanja u prethodnim godinama , kao i u tekućoj godini (za iznos povećanja ispravke potraživanja u tekućoj godini) ,a odobrilo ispravku vrijednosti kupaca.

ISPRAVKA KUPACA U ZEMLJI CRNOJ GORI-DEVIZNO

1	ŽELJEZNICA CRNE GORE-PODGORICA	11.970,61
2	BLUE-BELL-BAR	3.487,19
3	CARINARNICA-BAR	7.734,97
4	MEDITERAN -BAR	1.068,85
5	RAZNI KUPCI-BAR	2.301,00
6	SOLANA BAJO SEKULIĆ-BAJO SEKULIĆ	21.532,50
7	OLIKO DOO-PODGORICA	8.153,46
8	PRIMORKA FABRIKA ULJA DOO-BAR	551,49
9	GMG BJELIŠI DOO-BAR	2.729,40
10	NORD DAL-BAR	9.955,65
11	MIDLAND STEEL TRADING-NIKŠIĆ	74.922,97
12	PRIVE PETROL-PODGORICA	22.054,50
13	ŠKOLA ZA OS. BALETSKO OBR.-BAR	2.257,20
14	OKEANGOLD DOO-BAR	189.363,81
15	ALKOPROM DOO-HERCEG NOVI	533,08
16	FABRICIS DR DOO-PODGORICA	250,80
17	CANCUN-ŠPED DOO-BAR	40.415,64
18	KK NIKŠIĆ DOO -NIKŠIĆ	2.208,90
19	VOJSKA CRNE GORE MORNARIČKA BAZA-BAR	122.667,41
20	JUGOIMPORT-SDPR-NOVI BEOGRAD	2.125,24
21	VIZAHEM-BEOGRAD	8.366,88
22	AKTEOTRADING LTD-LIMASSOL	71.657,50
23	MONTVIK-PANČEVO	14.508,80
24	LOKOMOTIVA-BEOGRAD	1.394,15
25		622.212,00
26		

Ukupan iznos ispravke potraživanja od kupaca u Crnoj Gori iznosi na dan 31.12.2009. godine 622.212,00 EUR-a .

DEVIZNI KUPCI- SUMNJIVA POTRAŽIVANJA

1	FABRIKA MAZIVA-KRUŠEVAC	3.854,03
2	GEZAIRI TRANSPORT (OVERSEAS) ATIEH BLDG LABBAN-BEJRUT	11.781,66
3	PROTONEX-EVERSEAS LTD XENIOS COMERCIAL CENTER-NIKOZIJA	5.227,43
4	INTERCASA ROCCOBAROCCO DOO- BAR	22.932,00
5	MONTENEGRO BULK TERMINAL DOO-BAR	984,69
6	SAPPHIRE TRADING LLC-NEW CASTLE	12.753,00
7	TARALIFICO ARTIGIANALE PUGLIESE-BAR	18.644,44
8		
		76.177,25

Ukupan iznos ispravke potraživanja od deviznih kupaca iznosi na dan 31.12.2009. godine 76.177,25 EUR-a .

Preduzeće na dan 31.12.2009 godine ima potraživanje za date avanse za obrtna sredstva i to za date avanse za obrtna sredstva u Crnoj Gori u iznosu od 185.993,92,00 EUR-a , za date avanse za obrtna sredstva u Srbiji u iznosu od 5.168,67 EUR-a i za date avanse u inostranstvu u iznosu od 12.460,00 EUR-a .

DATI AVANSI ZA OBRITNA SREDSTVA CG

1	2 DECEMBAR-BAR	94,00
2	ACAPULCO- PODGORICA	85.873,96
3	ELEKTROMONT-PODGORICA	2.985,00
4	HIDROGRAFSKI INSTITUT MORNARICE TIVAT	9.253,18
5	INSTITUT RAČUNOVOĐA I REVIZORA CRNE GORE	520,00
6	LEOTAR COMERC SUTOMORE-BAR	26,91
7	MONDRIAN-BAR	33,50
8	OLIO PROM-BAR	81,70
9	PRIMORKA -BAR	34.018,44
10	PRIMORKA FABRIKA ULJA -BAR	40.350,00
11	RAJRAD-CETINJE	5.819,58
12	REMI VIS-PODGORICA	4.302,40
13	ISTITUT CERTIFIKOVANIH RAČUNOVOĐA-PODGORICA	490,00
14	SENIĆ PETROL DOO-PODGORICA	200,00
15	SPONA -PODGORICA	1.009,25
16	TEHNIKS VULIĆ-PODGORICA	936,00
		185.993,92

ATI AVANSI ZA OBRтна SREDSTVA SRBIJE

1	FABRIKA MERNIH TRANSFORMATORA DOO-ZAJEČAR	820,00
2	FLUKS-UŽICE	375,00
3	INTEGRAL DOO-TOPOLA	1.632,00
4	MARINE AND ENERGY CONSULT - BEOGRAD	1.701,91
5	SEVER- SUBOTICA	493,26
6	TIPTEH-BEOGRAD	146,50
		5.168,67

DATI AVANSI ZA OBRтна SREDSTVA U INOSTRANSTVU

1	BATHOS-SPLIT	12.460,00
		12.460,00

Za dio potraživanja za date avanse čija naplata nije izvjesna preduzeće je izvršilo ispravku vrijednosti potraživanja u iznosu od 170.504,00 EUR-a i to u 2006 godini u iznosu od 164.102,00 EUR-a, i u 2008 godini u iznosu od 6.402,00 EUR-a. Ispravka vrijednosti datih avansa izvršena je za potraživanje od „Primorke“ Bar u iznosu od 74.368,00 EUR-a, preduzeća „Minel“ Beograd u iznosu od 3.861,00 EUR-a, preduzeća „Akapulko“ Podgorica u iznosu od 85.873,00 EUR-a i ostali u iznosu od 6.402,00 EUR-a.

ISPRAVKA VRIJEDNOSTI DATIH AVANSA

1	POČETNO STANJE	170.504,83

Od ostalih potraživanja preduzeće ima potraživanje od „Juoceanije“ Kotor u iznosu od 359.574,00 EUR-a.

Izvršili smo provjeru stanja potraživanja od kupaca slanjem konfirmacija ,od poslanih konfirmacija potvrđeno nam je potraživanje ispod 50% ukupnog potraživanja, tako da se nijesmo mogli uvjeriti na ovaj način da li su potraživanja realno iskazana, a alternativnim metodama se nijesmo mogli uvjeriti u realnost iskazanih potraživanja.

S obzirom na sve prethodno iznijete konstatacije izražavamo rezervu na procjenu i prezentaciju ove Bilansne pozicije .

3.7. Ostali kratkoročni plasmani

	1.1.2009.	Povećanje	Smanjenje	31.12.2009.
Kratkoročna oročena sredstva	133	98.992	15.382	83.743
Ukupno:	133	98.992	15.382	83.743

Kratkoročni finansijski plasmani u iznosu od 87.743,00 EUR-a odnose se na oročene depozite kod CKB po osnovu projekata i to : po osnovu projekta „APLOMB“ u iznosu od 3.855,09 EUR-a , po osnovu projekta „ UNCOSS“ u iznosu od 21.521,96 EUR-a , po osnovu projekta „ DEVELOP-MED“ 47.199,07 EUR-a i po osnovu projekta „WATERMODE“ U IZNOSU OD 11.166,69 EUR-a .

S obzirom na sve prethodno iznijete konstatacije smatramo da je procjena i prezentacija ove Bilansne pozicije korektna.

3.8. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

	1.1.2009.	Povećanje	Smanjenje	31.12.2009.
Žiro račun	367.080	20.645.194	20.988.286	23.988
Devizni račun	31.843	11.480.077	11.482.336	29.584
Ostala novčana sredstva	20.590	76.528	77.688	19.430
Blagajna	16.244	2.331.296	2.335.142	12.398
Devizna blagajna	2.923	369.203	368.636	3.490
Ukupno:	438.680	34.902.298	35.252.088	88.890

Novčana sredstva na žiro računu potvrdili smo uvidom u izvod o promjenama stanja: na dan 31.12.2009.g. kao i uvidom u Izvještaj komisije o popisu novčanih sredstava u blagajni i na žiro računu na dan 31.12.2009 godine. Stanje sredstava na žiro računima koji se vode kod :

- Atlas Mont banke žiro račun broj 505-3010000001094-72
- CKB banke žiro račun broj 510-334-08
- Hipotekarna banka AD Podgorica 520-160130-29
- Oportunity banka AD Podgorica 540-4000032021421-08
- Prva banka Crne Gore 535-5029-27
- Podgorička banka AD Podgorica 550-9240-08

utvrdili smo uvidom u sledeće izvode; Uvidom u izvod CKB banke broj 277 od 31.12.2009 godine gdje stanje sredstava iznosi 13.414,51 EUR-a. Stanje sredstava na žiro računu kod Hipotekarne banke AD Podgorica utvrdili smo uvidom u izvod broj 141 od 31.12.2009 godine, gdje stanje sredstava iznosi 9.641,26 EUR-a, stanje sredstava na žiro računu kod Atlas Mont banke AD Podgorica utvrdili smo uvidom u izvod broj 145 od 31.12.2009 godine gdje stanje sredstava na žiro računu iznosi 27,77 EUR-a, stanje sredstava na žiro računu Oportunity banke utvrdili smo uvidom u izvod broj 24 od 11.12.2009 godine gdje stanje sredstava na žiro računu iznosi 3,62 EUR-a, stanje sredstava na žiro računu kod Prve banke Crne Gore Nikšić utvrdili smo uvidom u izvod broj 205 od 31.12.2009 godine gdje stanje sredstava na žiro računu iznosi 186,49 EUR-a, stanje sredstava na žiro računu kod Podgoričke banke AD Podgorica utvrdili smo uvidom u izvod broj 36 od 31.12.2009 godine gdje stanje sredstava na žiro računu iznosi 714,51 EUR-a.

Ukupno stanje sredstava na žiro računima preduzeća na dan 31.12.2009 godine iznosilo je 23.988,00 EUR-a.

Stanje sredstava na deviznom računu utvrdili smo uvidom u sledeće izvode: Devizni izvod Pireus banke Beograd broj 46 od 29.12.2009 godine, gdje stanje sredstava iznosi 1.058,00 EUR-a, uvidom u devizni izvod Hipotekarne banke AD Podgorica od 31.12.2009 godine gdje stanje sredstava iznosi 820,27 EUR-a, uvidom u analitičku karticu Crnogorske komercijalne banke AD Podgorica od 31.12.2009 godine, gdje stanje sredstava iznosi 25.599,07 EUR-a, uvidom u analitičku karticu Crnogorske komercijalne banke AD Podgorica od 31.12.2009 godine, gdje stanje sredstava iznosi 0,00 EUR-a, uvidom u devizni izvod Atlas Mont banke Ad Podgorica od 31.12.2009 godine, gdje stanje sredstava iznosi 1.010,30 EUR-a, uvidom u devizni izvod Prve banke Crne Gore AD Nikšić broj 008 od 05.09.2008 godine, gdje stanje sredstava iznosi 351,01 EUR-a, uvidom u izvod broj 12 Crnogorske komercijalne banke AD Podgorica od 19.06.2009 godine, gdje stanje sredstava iznosi 0,00 EUR-a, uvidom u izvod broj 28 Crnogorske komercijalne banke AD Podgorica od 21.12.2009 godine, gdje stanje sredstava iznosi 139,85 EUR-a, uvidom u izvod broj 14 Crnogorske komercijalne banke AD Podgorica od 19.06.2009 godine, gdje stanje sredstava iznosi 0,00 EUR-a, uvidom u izvod broj 27 Crnogorske komercijalne banke AD Podgorica od 11.12.2009 godine, gdje stanje sredstava iznosi 10,19 EUR-a, uvidom u izvod broj 15 Crnogorske komercijalne banke AD Podgorica od 21.12.2009 godine, gdje stanje sredstava iznosi 23,54 EUR-a, uvidom u izvod broj 12 Crnogorske komercijalne banke AD Podgorica od 25.12.2009 godine, gdje stanje sredstava iznosi 181,33 EUR-a, uvidom u analitičku karticu Oportunity banke AD Podgorica od 31.12.2008 godine, gdje stanje sredstava iznosi 199,35 EUR-a, uvidom u analitičku karticu Podgoričke banke AD Podgorica od 31.12.2008 godine gdje stanje sredstava iznosi 191,07 EUR-a.

Ukupno stanje sredstava na deviznim računima preduzeća na dan 31.12.2009 godine iznosilo je 29.584 EUR-a.

Ostala novčana sredstva na dan 31.12.2009 godine iznose 19.430,00 EUR-a. Stanje sredstava smo utvrdili uvidom u izvod broj 164 CKB Podgorica na dan 31.12.2009 godine (novčana sredstva za potrebe stanovanja) gdje stanje sredstava na žiro računu iznosi 18.218,12 EUR-a, Uvidom u analitičku karticu novčanih sredstava Master kard na dan 31.12.2009 godine gdje stanje sredstava iznosi 971,15 EUR-a i uvidom u analitičku karticu izdvojenih novčanih sredstava za alimentaciju gdje stanje sredstava iznosi 240,49 EUR-a.

Ukupno stanje sredstava u blagajni preduzeća na dan 31.12.2009 godine iznosilo je 12.398,00 EUR-a. Stanje sredstava sam potvrdio uvidom u dnevnik blagajne sa stanjem na dan 31.12.2009 godine u iznosu od 12.398,00 EUR-a kao i uvidom u izvještaj popisne komisije.

Ukupno stanje sredstava u deviznoj blagajni preduzeća na dan 31.12.2009 godine iznosilo je 3.490,76 EUR-a. Stanje sredstava sam potvrdio uvidom u dnevnik blagajne sa stanjem na dan 31.12.2009 godine u iznosu od 3.490,76 EUR-a kao i uvidom u izvještaj popisne komisije .

S obzirom na sve prethodno iznijete konstatacije smatramo da je procjena i prezentacija ove Bilansne pozicije korektna.

3.9.Ostala obrtna imovina

	1.1.2009.	Povećanje	Smanjenje	31.12.2009.
Akontacioni PDV	4.281	572.344	576.625	-
Ukupno:	4.281	572.344	576.625	-

Na poziciji akontativnog PDV-a evidentirana su plaćanja poreza na dodatu vrijednost koji je plaćen prilikom nabavke robe ili prilikom prijema usluga , odnosno ovdje je obuhvaćen ulazni PDV ili pred porez koji je iskorišćen za plaćanje (kompenzaciju) izlaznog PDV-a za izvještajni period.

S obzirom na sve prethodno iznijete konstatacije smatramo da je procjena i prezentacija ove Bilansne pozicije korektna.

4 .PASIVA AD LUKA BAR 2009

Objašnjenje bilansnih pozicija pasive posredstvom tabela

4.1. Kapital i rezerve

R.b	Pozicije	1.01.2009.	povećanje	smanjenje	31.12.2009
1.	Akcijski kapital-obične akcije	61.430.413	-	29.897.800	31.532.613
2.	Udjeli društva d.o.o.	119.786	-	58.299	61.487
3.	Državni kapital	72.407.945	29.956.099	65.196.596	37.167.448
4.	Ostali kapital	1.004.275	0.00	-	1.004.275
5.	Revalorizacione rezerve	2.214.440	0.00	0.00	2.214.440
6.	Nepokriveni gubitak	589.691	3.229.763	0	3.819.454

Na računu 300 - Akcijski kapital, obične akcije evidentirane su akcije koje vlasniku daju pravo na učešće u upravljanju, pravo na učešće u dobiti i pravo na dio likvidacione mase, a koje mogu biti osnivačke i akcije sljedećih emisija kao i akcije po osnovu svojinske i upravljačke transformacije. Na računu 301 - Akcijski kapital, prioritetne akcije evidentirane su akcije koje vlasnicima daju prioritet prilikom isplate dividende u odnosu na obične akcije, na raspodjelu likvidacione mase a naplatu iz stečajne mase u skladu sa odlukom o izdavanju.

Akcionarsko društvo je dužno da vodi analitičku evidenciju akcija po vlasnicima, koja mora biti usaglašena sa stanjem na odgovarajućem računu glavne knjige i sa knjigom akcija.

U skladu sa Statutom AD Luka Bar, odjeljak IV Ukupan osnovni akcionarski kapital i promjene kapitala:

- 1) osnovni kapital (čl. 14) ukupan akcionarski kapital Društva iznosi 68.761.548 EUR-a, odnosno 56.766.736 akcija
- 2) vlasnička struktura kapitala se nalazi u informacionom sistemu CDA
- 3) nominalna vrijednost jedne akcije iznosi 1.2113 EUR-a

Po izvještaju CDA na dan 31.12.2009. godine stanje broja akcija je sljedeće:

- u registru	42.442.675
- u depozitu	14.324.061
ukupno	56.766.736

Ukupna vrijednost akcija iznosi 68.761.547.31 EUR-a, po nominalnoj vrijednosti od 1.2113 EUR-a po akciji.

Izvještaj o učešću u vlasništvu na dan 31.12.2009. godine

Tip akcionara	Broj akcionara	Broj akcija	Učešće u vlasništvu
Država	1	30.683.933	54,0527%
Građani	10280	13.921.458	24.5240%
Radnici Luke	1323	5.198.998	9,1585%

Priv.fondovi	4	3.044.555	5.3633%
Pravna lica	94	3.715.767	6.5457%
Rad.Centrocopa	59	175.986	0.3100%
Radnici Sl.zone	9	26.039	0,0459%
Ukupno:	11.770	56.766.736	100,0000%

4.1.2. Neraspoređeni dobitak/gubitak

R.b	Pozicije	1.01.2009.	povećanje	Smanjenje	31.12.2009
1.	Gubitak ranijih godina	514.766	-	-	514.766
2.	Dobitak ranijih godina	-	-	-	-
3.	Dobit tekuće godine	-	-	-	-
4.	Gubitak tekuće godine	-	3.304.688	-	3.304.688
5.	Ukupan gubitak	514.766	3.304.688	-	3.819.454

„AD Luka Bar“ je u izvještajnoj 2009. godini od ostvarenih prihoda izvršila pokrivanje ostvarenih rashoda u ovoj godini i iskazala gubitak u poslovanju u iznosu od 1.309.242. EUR-a .Iznos od 1.995.446 EUR-a predstavlja gubitak koji je iskazan kao gubitak iz ranijeg perioda u 2009. Godini po osnovu obračunatih poreza i doprinosa u periodu 2003 -2008 godine .

Na osnovu svih sprovedenih procedura sa sigurnošću možemo potvrditi da je procjena i prezentacija ove bilansne pozicije korektna.

4.1.3. Gubitak tekućeg perioda

R.b	Pozicije	1.01.2009.	povećanje	smanjenje	31.12.2009
1.	Tekući gubitak	1.995.446	1.309.242	-	3.304.688
2.	Tekući dobitak	-	-	-	-
3.	Ukupan tekući gubitak	1.995.446	1.309.242	-	3.304.687

Iskazani tekući gubitak iz poslovanja za 2009.godinu u iznosu od 1.309.242 EUR-a je proizišao iz nastalih nepokrivenih rashoda sa ostvarenim prihodima za pomenutu godinu izvještavanja. Povećanje tekućeg gubitka u iznosu od 1.995.446 EUR-a nastao je usljed neobračunatih i neplaćenih obaveza za poreze i doprinose po osnovu ličnih primanja, poreza na dodatu vrijednost i poreza i doprinosa po osnovu ugovora o djelu za period od 2003.-2008. godine, što je posebno elaborirano i obrazloženo u dolje navedenim pregledima u vezi pomenutih obaveza prema Poreskoj Upravi i Državnim fondovima.

Na osnovu svih sprovedenih procedura sa sigurnošću možemo potvrditi da je procjena i prezentacija ove bilansne pozicije korektna.

4.2 Obaveze po dugoročnim kreditima u zemlji

R.b	Pozicije	1.01.2009	povećanje	smanjenje	31.12.2009.
1.	Dug.kredit sl.carinske zone od Monteksa	502.448	-	-	502.448
2.	Dug.kredit Pomgrad gradnja	2.959	-	2.959	-
3.	Dugoročni kredit Prva banka CG	-	845.000	433.555	411.445
	Ukupno:	505.407	845.000	436.514	913.894

Na dan 31.12.2009 godine preduzeće AD „Luka Bar“ Bar ima obavezu po osnovu dugoročnih kredita u iznosu od 913.894 EUR-a .od ovog iznosa na dugoročni kredit od Montexa odnosi se 502.448 EUR-a i na dugoročni kredit od Prve banke u iznosu od 411.445 EUR-a .

4.3. Ostali dugoročni dugovi

R.b	Pozicije	1.01.2009	povećanje	smanjenje	31.12.2009.
1.	Obaveze za reprogramir. poreze i doprinose	102.899	72.167	175.066	-
	Ukupno:	102.899	72.167	175.066	-

AD Luka Bar sklopila je ugovor o reprogramiranju poreskih obaveza sa Vladom CG, odnosno Ministarstvom finansija, broj 01-251 od 16.06.2004. godine. Mjesečna rata za reprogram duga po ugovoru iznosila je 21.662, 92 EUR-a sa krajnjim rokom dospelja do 28.07.2009. godine. Neizmireno saldo na dan 31.12.2008. godine u iznosu od 102.898,93 EUR-a (koje predstavlja početno stanje u 2009. Godini) izmireno je u 2009 godini u cjelokupnom iznosu zajedno sa kamatom u visini od 175.066 EUR-a .

4.4. Odložena rezervisanja za sudske sporove

Prema izjavi rukovodstva „AD Luke Bar“ Podgorica ova organizacija ima sudskih sporova .

Društvo je izvršilo rezervisanja za sudske sporove koje potencijalno može izgubiti na računu 42100 u iznosu od 148.190 EUR-a i zadužilo troškove potencijalnih sudskih sporova na računu 762237 u istom iznosu.

R.b.	Pozicije	1.01.2009.	povećanje	smanjenje	31.12.2009.
1.	Odložena rezervisanja za sudske sporove	132.012	32.708	16.530	148.190
	Ukupno:	132.012	32.708	16.530	148.190

Odložena rezervisanja za sudske sporove iznose 148.190 EUR-a na dan 31.12.2009. godine, po specifikaciji kako slijedi:

R.b.	Broj predmeta	Naziv	Iznos u €
1.	507/02	Muratović Ramazan	1.500
2.	222/03	AD Primorka-Bar	20.000
3.	248/05	Jelić Jovan	10.233 i 797,47
4.	101/06	Odžić Brahim	7.500
5.	237/02	Veletrgovina Kolašin	20.000
6.	395/06	Pinčić Nedžad	5.500
7.		„Limšped“ Bijelo Polje	642
8.		Veljović Fazlija	7.310
9.	205/08	Acapulco DOO-PG	27.000
10.	11/08	Peruničić Novak	15.000
11.	590/06	Jovicevic Veselin	8.700
12.	189/08	Spahic Fadil	12.500
13.		AD Vunko Bijelo Polje	7.399
14.	939/09	Castelana doo	2.185
15.	578/09	Prva banka	1.924
		ukupno	148.190

Na osnovu svih sprovedenih procedura sa sigurnošću možemo potvrditi da je procjena i prezentacija ove bilansne pozicije korektna.

4.5. Kratkoročne obaveze iz poslovanja

R.b	Pozicije	1.01.2009.	povećanje	smanjenje	31.12.2009.
1.	Obaveze prema dobavljačima u zemlji	1.469.237	6.108.119	5.788.735	1.788.621
2.	Obaveze prema dobavljačima u inostranstvu	5.831	77.966	31.063	52.734
3.	Obaveze za primljene avanse, depozite i kaucije	96.122	-	66.980	29.142
4.	Obaveze za neto zarade	486.104	5.621.206	6.008.052	99.258
5.	Obaveze za neto naknade zarada	46.831	-	46.831	-
6.	Ostale obaveze prema zaposlenim	45.203	403.830	449.033	-
7.	Ostale kratkoročne finansijske obaveze	87.518	2.959	55.464	35.013
8.	Ostale obaveze	278.915	1.043.814	1.181.280	141.449
	Ukupno	2.515.761	13.257.894	13.627.438	2.146.217

4.5.1. Obaveze prema dobavljačima

Konfirmacija - potvrda salda računa dobavljača

Na dan popisa 31.12.2009. godine od strane revizora dati su uzorci dobavljača iz Spiska kartica otvorenih stavki - 511100 - Dobavljači u zemlji, da se potvrdi stanje njihove obaveza.

Od dobavljača dobijene su konfirmacije kojim je potvrđeno stanje obaveza sa iznosom oko 70 % tačnosti iznosa navedenog u bilansu kao izvod otvorenih stavki od datog uzorka.

- Dobavljači u zemlji - Srbija u iznosu od 34.395 EUR-a
- Dobavljači u zemlji - Crna Gora u iznosu od 1.754.226 EUR-a,
- Dobavljači u inostranstvu u iznosu od 52.734 EUR-a, od čega:
  - **Dobavljači u zemlji - Srbija** **34.395**
    - NIS Rafinerija nafte-Beograd 8.605
    - Saobraćajni fakultet-beograd 3.759
    - Digit računarski inžinjeri-Beograd 12.091
    - Bonver group -Beograd 2.621
    - Ostalo 7.319
  - **Dobavljači u zemlji - Crna Gora** **1.754.226**
    - Veletex Podgorica 24.830
    - Pošta Crne Gore Podgorica 7.747
    - Jugopetrol, Kotor 17.778
    - Centrojadrans Bar 3.184
    - Informativni centar, Bar 11.443

-	Centroslavija, Podgorica	11.615
-	Telekom Crne Gore, Ulcinj	8.348
-	Mesopromet, Bijelo Polje	39.164
-	Elektrodistribucija-Bar	379.923
-	Vodovod i kanalizacija-Bar	149.080
-	Fortesa-Ulcinj	28.134
-	Zejdin-Ulcinj	9.949
-	Hemosan-Bar	3.333
-	Dom zdravlja-Bar	35.462
-	S+E Tehnika-Bar	3.505
-	Multiprint-Bar	13.314
-	Lovćen osiguranje AD-Podgorica	5.189
-	Put-Bar	40.028
-	Morsko dobro JP-Budva	30.000
-	Digit Montenegro-Podgorica	8.760
-	Internet-CG-Podgorica	5.771
-	Telemont-Podgorica	4.031
-	Bonesa-Bar	2.958
-	Nimont-Bar	38.615
-	Gorimpex-Podgorica	2.055
-	T-mobile Crne Gore doo- Podgorica	117.480
-	Barska plovidba AD -Bar	5.269
-	Hidromol-Podgorica	2.564
-	Institut za razvoj i istraživ.-zaš.na radu	9.534
-	Primorka proiz.hljeba i peciva doo-Bar	4.329
-	CDA-Centr.dep.agencija- Podgorica	10.295
-	Elektrodistribucija-Podgorica	2.761
-	Vujačić ID Autoservis-Podgorica	18.747
-	Ekonomski fakultet-Podgorica	2.690
-	Swiss osiguranje-Podgorica	174.082
-	Trio trade-Nikšić	14.752
-	Unija poslodavaca Crne Gore- Podgoica	7.295
-	Remid VIS-Podgorica	12.473
-	Bas doo-Nikšić	5.834
-	Mirabou-Podgorica	5.888
-	Spona M-podgorica	5.418
-	Confiva doo-Hvac&reffer containers service	3.126
-	Predving company doo -Bar	10.881
-	Uprava za šume-Pljevlja	2.400
-	Auto obnova -Podgorica	3.197
-	Voli doo za trgovinu i usluge- Podgorica	33.186
-	Kontejnerski terminal i gen.tereti- Bar	151.274
-	Inf.i komunikacije doo -bar	23.48324
-	Obezbeđenje i PPZ-Bar	51.374
-	Pomorski poslovi-Bar	96.509

-	Ostalo	95.169
-	Dobavljači u inostranstvu	52.734
-	Kalmar-Wien	4.072
-	Unis-Usha-Višegrad	5.310
-	Connell Ventures INC -Tortola	34.135
-	X-Press Container line-London	12.561
-	Ostalo	3.334

4.5..2. Obaveze za primljene avanse

Obaveze za primljene avanse na dan 31.12.2009. godine iznose 29.141,91 EUR-a i odnose se na domaće kupce u iznosu od 29.142 EUR-a .

4.5.3. Obaveze za neto zarade

R.b	Pozicije	1.01.2009.	povećanje	smanjenje	31.12.2009
.					.
1.	Neto zarade	486.104	5.612.242	5.999.088	99.258
2.	Naknade za projekte	-	8.964	8.964	-
		486.104	5.621.206	6.008.052	99.258

Zarade su ukalkulisane za 2009. godinu. Saldo neisplaćenih a obračunatih zarada na dan 31.12.2009. godine iznosi 99.258 EUR-a .

Obaveze za neto zarade za decembar 2009. godine iznose 99.258 EUR-a i ova zarada nije izmirena u 2009. Godini .

Porezi i doprinosi sa 31.12.2009. godine su obračunati ali nijesu plaćani od septembra do decembra 2009. godine.

Napravljeni su obrasci OPD-1, obaveze za poreze, doprinose i neto zarade se slažu sa obrascem OPD-1.

4.5.4. Obaveze za neto naknade zarada

R.b	Pozicije	1.01.2009.	povećanje	smanjenje	31.12.2009
.					.
1.	Obaveze za neto naknade	46.831	-	46.831	0
		46.831	-	46.831	0

4.5.5. Obaveze prema zaposlenim

R.b	Pozicije	1.01.2009.	povećanje	smanjenje	31.12.2009
1	Ostale obaveze prema zaposlenim	45.203	403.830	449.033	0

4.5.6. Ostale kratkoročne finansijske obaveze

Ostale kratkoročne finansijske obaveze na dan 31.12.2009. godine iznose 35.013 EUR-a , a odnose se na:

- obaveze po osnovu kredita Pomgrad u iznosu od 35.013 EUR-a

Na računu 518003 - Obaveze po osnovu kredita Pomgrad - početno stanje na dan 1.01.2009. godine iznosi 84.430 EUR-a ,prenos sa dugoročnih obaveza na kratkoročne u iznosu od 2.959 EUR-a, plaćeno u 2009. godini 52.376 EUR-a.Krajnji saldo na 31.12.2009.god. je 35.013 EUR-a

4.5.7. Ostale obaveze

Ostale obaveze na dan 31.12.2009. godine iznose 141.449 EUR-a , od čega:

- akontacija zarada i ostalo	53.595
- članarina SSSCG	12.206
- članarina kasi uzajamne pomoći	426
- kolektivno osiguranje	5.855
- Alimentacija	2.875
- sudske zabrane	276
- Stambeni krediti	47.791
- dug sindikatu	444
- dug kasi uzajamne pomoći	1.561
- potrošački krediti	15.273
- obaveze iz LD za hram	1.148

4.6. Obaveze po kratkoročnim kreditima

R.b	Pozicije	1.01.2009.	Povećanje	smanjenje	31.12.2009.
1.	Kredit od CKB banke	649.137	2.676.249	2.759.028	566.358
2.	Kredit od Podgoričke banke	10.000	18.210	28.210	-
3.	Kredit od Nikšićke banke	1.105.000		845.000	260.000
4.	Kredit od Nikšićke banke za plate	8.127		8.127	-
	Ukupno:	1.772.264	2.694.459	3.640.365	826.358

Uvidom u knjigovodstvenu dokumentaciju „AD Luke Bar“ utvrdili smo, da su sve obaveze prema dobavljačima dokumentovane vjerodostojnim računima i pratećom dokumentacijom, a takođe i uvidom u dnevne izvode o promjenama stanja na žiro računu, utvrdili smo, da su sva plaćanja prikazana na pravilan način.

Ugovor o overdraft kreditu sa CKB bankom AD, broj ugovora 952-90-44 registrovan kod AD Luka Bar br. 7231 od 08.08.2009. godine

Iznos kredita je 650.000 EUR-a

Rok važenja je 12 mjeseci

Nominalna kamatna stopa je 7%

Postoji analitička kartica kredita za period od 1.01.2009. do 31.12.2009. godine.

Na analitičkoj kartici kredita je 566.358 EUR-a na dan 31.12.2009. godine o čemu svjedoči i analitička kartica kod AD Luka Bar na računu 521002 kredita kod CKB

Ugovor o dugoročnom kreditu dobijen od Prve banke CG br. 0601-727/1 od 10.03.2007. godine, kreditna partija 06-420-0600272-4

Iznos kredita 1.300.000 EUR-a

Rok vraćanja 72 mjeseca pri čemu je grace period 12 mjeseci

Kamatna stopa je 6,5% na godišnjem nivou.

Potpisan Aneks ugovora o dugoročnom kreditu br. 0601-727/1 od 10.03.2007. godine na dan 1.04.2007. godine, zaveden pod brojem 0601-727/2

Kamatna stopa je 5% na godišnjem nivou

Saldo na dan 31.12.2009. godine je 671.445,37 EUR-a od čega se na kratkoročne odnosi 260.000 EUR-a a na dugoročne 411.445,37 EUR-a . Iz kartice prometa Prve banke CG od 22.02. 2010. godine na osnovnom računu 126110 kod banke iznos obaveze AD Luka Bar na dan 10.12.2009. godine iznosi 844.999.93 EUR-a , od čega se iznos 173.554,60 EUR-a odnosi na preuzete obaveze od strane AD»KTGT» po ovom kreditu za opremu «Kalmar».

Na osnovu svih sprovedenih procedura sa sigurnošću možemo potvrditi da je procjena i prezentacija ove bilansne pozicije korektna.

4.7. Obaveze za poreze i doprinose

R.b	Pozicije	1.01.2009.	povećanje	smanjenje	31.12.2009.
1.	Obaveze za porez na dohodak fizičkih lica	459.750	1.400.374	1.105.510	754.614
2.	Lokalne obaveze	268.550	238.021	173.254	333.316
3.	Obaveze za PDV	-			-
4.	Obaveze za porez na potrošnju -3 %	1.046	2.272	1.029	2.290
5.	Obaveze za koncesione naknade	6.906	209.621	39.124	177.404
6.	Plaćene akontacije za PDV	36.173	524.832	353.442	207.563
7.	Obaveze ze doprinos Fondu PIO	844.920	2.264.712	1.942.184	1.167.448
8.	Obaveze za doprinos Fondu zdravstva	463.260	1.192.548	1.023.067	632.741
9.	Obaveze za nezap. i ostale doprinose	284.075	381.127	516.310	148.892
	Ukupno:	2.364.680	6.213.507	5.153.920	3.424.268

4.7.1. Obaveze za porez na dohodak fizičkih lica

Obaveze za poreze na zarade

Obaveze za porez na dohodak fizičkih lica na dan 31.12.2009. godine iznose 754.614 EUR-a od čega:

-	porez na zarade radnika	37.683
-	porez za slučaj bolesti i smrti	0
-	porez za otpremninu	0
-	porez za ugovor o djelu	10.433
-	opštinski prirez na porez	920
-	porez po osnovu jubilarnih nagrada	0
-	prirez na porez po osnovu naknada	0
-	porez po osnovu naknada	14.556
-	porez po osnovu zimnice	49.835
-	porez na zarade 2003-2008	559.862
-	porez za ugovor o djelu 2003-2008	81.327
	<u>Ukupno:</u>	<u>754.614</u>

a.) za tekući period

R.b	Pozicije	1.01.2009	povećanje	smanjenje	31.12.2009
1.	Obaveze za poreze	328.577	748.044	1.038.938	37.683
	Ukupno:	328.577	748.044	1.038.938	37.683

b.) za prethodne periode(2003-2008)

R.b	Pozicije	1.01.2009	povećanje	smanjenje	31.12.2009
1.	Obaveze za poreze	-	559.862	-	559.862
	Ukupno:	-	559.862	-	559.862

4.7.2. Lokalne obaveze

Lokalne obaveze na dan 31.12.2009. godine iznose 333.316 EUR-a od čega:

-	porez na nepokretnosti	289.888
-	komunalne takse za korišćenje operativne obale	0
-	naknade za korišćenje građevinskog zemljišta	36.787
-	obaveze za firmarinu	0
-	obaveze za boravišne takse hotela „Sidro“	4.364
-	članski doprinos turističkoj organizaciji Bar	1.698
-	obaveze za korišćenje građ.zemljišta-Bg	462
-	članski doprinos nac. turističkoj organizaciji Bar	117

4.7.3. Obaveze za porez na potrošnju

Obaveze za porez na potrošnju na dan 31.12.2009. godine iznose 2.290 EUR-a , a odnose se za porez na potrošnju alkoholnih i bezalkoholnih pića po stopi od 3%.

4.7.4. Obaveze za koncesione naknade

Obaveze za koncesione naknade na dan 31.12.2009. godine iznose 177.403,46 EUR-a , a odnose se na:

-	Izvoz kamena - opština	3.360
-	Izvoz kamena - republika	174.043

4.7.5. Obaveze za plaćene akontacije na PDV

Obaveze za porez na plaćene akontacije na PDV na dan 31.12.2009. godine iznose 207.563,11 EUR-a , a odnose se na:

-	Obaveze za neplaćeni PDV	550
-	Obaveze za neplaćeni PDV 2003-2008	140.110
-	Porez na promet usluga za I kvartal 2003	66.903

4.7.6. Obaveze za doprinose Fondu PIO

Obaveze za doprinose PIO - Penzijsko invalidsko osiguranje

R.b	Pozicije	1.01.2009.	povećanje	Smanjenje	31.12.2009
1.	Obaveze za doprinose zaposleni I	400.323	950.022	1.105.970	244.375
2.	Obaveze za doprinose poslodavac II	296.298	650.483	780.497	166.285
3.	Obaveze za doprinos PIO za zaposlene 2003-2008	274.440	-	-	274.440

4.	Obaveze za doprinose poslodavac II 2003-2008	247.083	-	-	247.083
5.	Obaveze za doprinos PIO ugovor o djelu 2003-2008	121.139	-	-	121.139
6.	Ostalo	148.298	21.545	55.717	114.126
	Ukupno:	844.920	2.264.712	1.942.184	1.167.448

Nijesu izmirene obaveze za doprinose na zarade VIII,IX,XI,XII mjesec iz 2009. godine u iznosu od 410.660 EUR-a .

a.) za tekući period

Ukupne obaveze za doprinos Fondu PIO na dan 31.12.2009. godine iznose 524.786 EUR-a , od čega:

-	doprinos za PIO-1 za zaposlene	244.375
-	doprinos PIO-2 od poslodavca Bar	166.285
-	doprinos PIO-1 za zaposlene ugovor o djelu	19.070
-	doprinos PIO - Projekti 21%	11.884
-	doprinos PIO-2 na naknade	11.410
-	doprinos PIO-1 za zimnicu	39.868
-	doprinos PIO-2 za zimnicu	31.894

b.) za prethodne periode(2003-2008)

R.b	Pozicije	1.01.2009	povećanje	smanjenje	31.12.2009
1.	Obaveze za doprinose PIO I za zaposlene	274.440	-	-	274.440
2.	Obaveze za doprinose PIO II za poslodavca	247.083	-	-	247.083
3.	Obaveze za doprinos PIO ugovor o djelu	121.139	-	-	121.139
	Ukupno:	642.662	-	-	642.662

4.7.7. Obaveze za doprinose Fondu zdravstvo

Obaveze za doprinose ZDO - Zdravstveno osiguranje

R.b	Pozicije	1.01.2009.	povećanje	smanjenje	31.12.2009
1.	Obav.za doprinose ZDO 1 zaposleni	214.397	396.338	502.863	107.873
2.	Obav.za doprinose ZDO 2 poslodavac	192.669	424.778	508.862	108.585
3.	Obaveze za doprinos ZDO 1 za zaposlene 2003-2008		197.584	-	197.584
4.	Obaveze za doprinos ZDO 2 za poslodavca 2003-2008		165.709	-	165.709
5.	Obaveze za doprinos ZDO ugovor o djelu 2003-2008		3.924	-	3.924
6.	Ostalo	56.195	4.215	11.342	49.068
	Ukupno:	463.260	1.192.548	1.023.067	632.741

Na dan 31.12.2009. godine nijesu izmirene obaveze za doprinose na zarade IX,X,XI i XII mjesec iz 2009. godine u iznosu od 265.525 EUR-a.

a.) za tekući period

Obaveze za doprinos Fondu za zdravstvo na dan 31.12.2009. godine iznose 265.525 EUR-a, od čega:

-	doprinos za ZDO-1 za zaposlene	107.873
-	doprinos za ZDO-2 od poslodavca Bar	108.585
-	doprinos ZDO-1 na naknade	0
-	doprinos ZDO-2 na naknade	0
-	doprinos ZDO-1 za zimnicu	24.918
-	doprinos ZDO-2 za zimnicu	19.934
-	doprinos ugovor o djelu	4.215

b.) za prethodne periode(2003-2008)

R.b	Pozicije	1.01.2009	povećanje	smanjenje	31.12.2009
1.	Obaveze za doprinose ZDO I za zaposlene	197.583	-	-	197.583
2.	Obaveze za doprinose ZDO II za poslodavca	165.709	-	-	165.709
3.	Obaveze za doprinos ZDO ugovor o djelu	3.924	-	-	3.924
	Ukupno:	367.216	-	-	367.216

4.7.8. Obaveze za nezaposlene i ostale doprinose

Obaveze za doprinose NZP - Za nezaposlenost

R.b	Pozicije	1.01.2009.	povećanje	smanjenje	31.12.2009
1.	Obav.za doprinose NZP 1 zaposleni	17.469	39.066	46.352	10.183
2.	Obav.za doprinose NZP 2 poslodavac	17.469	40.873	56.368	1.973
3.	Obaveze za prirez 2003-2008	-	38.066	-	38.066
4.	Obaveze za NZP 1 za zaposlene 2003-2008	-	19.350	-	19.350
5.	Obaveze za NZP 2 za poslodavca 2003-2008	-	5.025	-	5.025
6.	Ostalo	249.138	238.747	413.590	74.296
	Ukupno:	284.075	381.127	516.310	148.892

Nijesu izmirene obaveze za doprinose na zarade IX,X,XI i XII mjesec iz 2009. godine u iznosu od 12.156 EUR-a .

Obaveze za nezaposlene i ostale doprinose na dan 31.12.2009. godine iznose 148.892 EUR-a , od čega:

I. za tekući period

- doprinos za NZP-1 za zaposlene	10.183
- doprinos za NZP-2 od poslodavca Bar	1.973
- dodatni doprinos za beneficirani radni staž	25.174
- doprinos Privrednoj komori CG	6.660
- prirez na porez 13%	26.321
- ostali	16.136
ukupno	86.451

b.) za prethodne periode(2003-2008)

R.b	Pozicije	1.01.2009	povećanje	smanjenje	31.12.2009
1.	Obaveze za doprinose NZP I za zaposlene	19.350	-	-	19.350
2.	Obaveze za doprinose NZP II za poslodavca	5.025	-	-	5.025
3.	Obaveze za prirez porezu	38.066	-	-	38.066
	Ukupno:	62.441	-	-	62.441

Uvidom u knjigovodstvenu dokumentaciju utvrdili smo da su obaveze po osnovu doprinosa na teret poslodavca obračunate u skladu sa Zakonom i Opštim Kolektivnim ugovorom .

Na osnovu svih sprovedenih procedura sa sigurnošću možemo potvrditi da je procjena i prezentacija ove bilansne pozicije korektna.

4.8. Razgraničeni prihodi

R.b .	Pozicije	1.01.2009.	povećanje	Smanjenje	31.12.2009.
1.	Razgraničeni prihod - projekat Unicoss	-	22.659	-	22.659
2.	Razgraničeni prihod - projekat Develop-med	-	54.402	-	54.402
3.	Razgraničeni prihod - projekat Wetemode		17.044		17.044
.	Ukupno:		94.105		94.105

Na osnovu svih sprovedenih procedura sa sigurnošću možemo potvrditi da je procjena i prezentacija ove bilansne pozicije korektna.

5. BILANS USPJEHA

U nastavku dajemo prikaz bilansa uspjeha naručioca revizije za period 01.01.2009 godine do 31.12.2009 godine. Presentacija bilansa uspjeha je urađena u skladu sa važećim bilansnim šemama koje su u primjeni u Crnoj Gori za izvještajnu 2009 godinu.

5.1. Prihodi

	31.12.2009.
Prihod od prodaje proizvoda i usluga	14.258.777
Prihodi od prodaje robe na veliko	800.108
Prihodi po osnovu popusta i povraćaja	186.737
Ostali poslovni dobitci	311.821
Dobici od prodaje osnovnih sredstava i nem. Ulaganja	1.128
Ostali poslovni prihodi	92.008
Prihodi iz ranijih godina	264.645
Prihodi po osnovu smanjenja obaveza	636
Ukupno:	15.915.860

U izvještajnom periodu preduzeće je ostvarilo prihode po osnovu prodaje proizvoda i izvršenih usluga, Prihode po osnovu prodaje robe na veliko ,prihode po osnovu popusta i povraćaja dobitke po osnovu prodaje osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja , prihode od ukidanja dugoročnih rezervisanja, prihode od ukidanja dugoročnih obaveza, prihode od naplaćenih otpisanih potraživanja iz ranijih godina, kao i prihode od smanjenja obaveza, u ukupnom iznosu od 15.915.860 EUR-a sa strukturom kao u prethodno datoj tabeli.

5.2. Utrošene sirovine u toku perioda

	31.12.2009.
Nabavna vrijednost prodate robe	945.958
Troškovi materijala	383.674
Troškovi ostalog materijala	41.227
Troškovi goriva i energije	1.287.741
Ukupno:	2.658.600

Na ovoj bilansnoj poziciji obuhvaćeni su troškovi materijala za izradu, troškovi režijskog materijala, troškovi goriva i energije, sa strukturom i iznosima kao u prethodno prikazanoj tabeli.

5.3. Troškovi zaposlenih

	31.12.2009.
Troškovi neto zarada	5.346.438
Troškovi poreza na zarade i naknade zarada	758.298
Troškovi doprinosa	1.385.426
Troškovi naknada zarada	265.634
Troškovi naknada	656.530
Ostali lični rashodi	303.621
Ukupno:	8.715.947

Na ovoj bilansnoj poziciji obuhvaćeni su troškovi bruto zarada, kao i naknada zarada sa strukturom kao u prethodno prikazanoj tabeli.

5.4. Troškovi amortizacije

	31.12.2009.
Troškovi amortizacije nematerijalne imovine	50.408
Troškovi amortizacije materijalne imovine	2.038.678
Ukupno:	2.089.086

Preduzeće je izvršilo procjenu vijeka trajanja i rezidualne vrijednosti osnovnih sredstava u prethodnoj godini i na taj način uskladilo obračun amortizacije u skladu sa MRS 16.

5.5. Ostali poslovni rashodi

	31.12.2009.
Troškovi reprezentacije	78.689
Gubici po osnovu prodaje osnovnih sredstava	26.142
Troškovi transportnih usluga	234.668
Troškovi usluga održavanja	195.086
Troškovi zakupnina	107.174
Troškovi reklame i propagande	160.313
Troškovi premija osiguranja	125.296
Troškovi neproizvodnih usluga	44.072
Troškovi platnog prometa	36.528
Troškovi članarina	2.310
Troškovi poreza	465.590
Troškovi doprinosa	1.380.642
Ostali nematerijalni troškovi	199.679
Troškovi sumnjivih i spornih potraživanja	121.355
Otpisi dugoročnih finansijskih plasmana	77
Rashodi iz ranijih godina	231.391
Ostali poslovni rashodi	328.358
Manjkovi i rashodi	6.067
Ukupno:	3.743.437

5.6. Neto finansijski trošak

	31.12.2009.
Rashodi kamata	(128.130)
Negativne kursne razlike	(3.891)
Ostali finansijski rashodi	(11)
Prihodi od kamata	100.932
Pozitivne kursne razlike	10.049
Ostali finansijski prihodi	3.019
Neto finansijski trošak .	(18.032)

Svi troškovi u računovodstvenoj evidenciji su evidentirani na bazi vjerodostojne finansijske dokumentacije i postoji kvalitetna dokumentaciona osnova za njihovo knjiženje .

Preduzeće je u periodu 01.01.2009 godine do 31.12.2009 godine ostvarilo rashode u ukupnom iznosu od 17.207.070 EUR-a(bez finansijskih rashoda).

5.7.Finansijski rezultat poslovanja za period 1.1.2009 do 31.12.2009godine

Prihodi ukupno:	15.915.860	EUR-a
Rashodi ukupno:	17.207.070	EUR-a
Neto finansijski trošak :	(18.032)	EUR-a
Finansijski rezultat gubitak :	(1.309.242)	EUR-a

U izvještajnom periodu preduzeće je ostvarilo gubitak u poslovanju u iznosu od 1.309.242 EUR-a .

6. Sudski sporovi

Društvo je izvršilo rezervisanja za sudske sporove koje potencijalno može izgubiti na računu 42100 u iznosu od 148.190 EUR-a i zadužilo troškove potencijalnih sudskih sporova na računu 762237 u istom iznosu.

R.b.	Pozicije	1.01.2009.	povećanje	smanjenje	31.12.2009.
1.	Odložena rezervisanja za sudske sporove	132.012	32.708	16.530	148.190
	Ukupno:	132.012	32.708	16.530	148.190

Odložena rezervisanja za sudske sporove iznose 148.190 EUR-a na dan 31.12.2009. godine, po specifikaciji kako slijedi:

R.b.	Broj predmeta	Naziv	Iznos u €
1.	507/02	Muratović Ramazan	1.500
2.	222/03	AD Primorka-Bar	20.000
3.	248/05	Jelić Jovan	10.233 i 797,47
4.	101/06	Odžić Brahim	7.500
5.	237/02	Veletrgovina Kolašin	20.000
6.	395/06	Pinčić Nedžad	5.500
7.		„Limšped“ Bijelo Polje	642
8.		Veljović Fazlija	7.310
9.	205/08	Acapulco DOO-PG	27.000
10.	11/08	Peruničić Novak	15.000
11.	590/06	Jovicevic Veselin	8.700
12.	189/08	Spahic Fadil	12.500
13.		AD Vunko Bijelo Polje	7.399
14.	939/09	Castelana doo	2.185
15.	578/09	Prva banka	1.924
		ukupno	148.190

Prema izjavi rukovodstva preduzeća AD „Luka Bar“ Bar ostali sporovi ne predstavljaju potencijalnu obavezu za koju treba izvršiti rezervisanja u skladu sa MRS 37.

Prema izjavi rukovodstva „AD Luke Bar“ Podgorica ova organizacija ima sudskih sporova .

7. Događaji nakon bilansa stanja 31.12.2009 godine

U periodu od sastavljanja bilansa stanja 31.12.2009 godine pa do dana sastavljanja ovog izvještaja u poslovanju ove organizacije nije bilo materijalno značajnih događaja koji bi bitnije uticali na poslovanje i finansijsku poziciju „AD Luke Bar“ Bar u narednom periodu od najmanje dvanaest mjeseci. Finansijski iskazi ove organizacije za izvještajnu godinu bazirani su na pretpostavci da će „AD Luka Bar“ Bar nastaviti sa poslovanjem .

U skladu sa MRS 10 „događaji nakon datuma bilansa stanja“ ne postoje korektivni događaji koje je preduzeća dužno da objelodani u svojim finansijskim izvještajima .

S A D R Ž A J :

	Str.
I . Izvještaj revizora	4
II. Finansijski iskazi	6
III. Napomene uz finansijske iskaze AD „Luka Bar“ Bar	23
IV. Sudski sporovi	80
V. Događaji nakon datuma Bilansa stanja 31.12.2009 godine	81